NGÀY NAY

NĂM THỨ TƯ — THỨ BẢY 26 AOUT 1939, SỐ 176 — GIÁ 0$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ: 80, ĐƯỜNG QUAN-THÁNH - GIÂY NÓI 874

ÔNG PHẠM QUỲNH nói với ÔNG MANDEL — **Xin ngài cho công ti chúng tôi thầu lại chỗ này.**

THƯ-VIỆN THUNG-VƯƠNG
C 563

Một trang tranh vẽ khôi hài của Tô Tử : *Nếu hòa ước 1884 thi hành* — Thơ Tú Mỡ : *12 bà mụ sang Tây.*

LƯỜNG NGHI BỔ THẬN Lê huy Phách

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận : BẠI THẬN : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra MỘNG TINH : nằm ngủ tưởng giao hợp với đàn bà tinh khí cũng xuất ra DI-TINH : không cứ ngày đêm, lúc nào nghĩ đến tình dục, tinh khí cũng tiết ra một chút. HOẠT TINH : khi giao hợp tinh khí ra mau quá. DƯƠNG NUY : dương ít cường. mềm không thích tình dục. LIỆT DƯƠNG : Gần đàn bà mà dương không cường. Hoặc « Thủ Dâm » mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, chán nản, di-tinh, mộng tinh, hoạt tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình, vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại cho thận khí, nên sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, rụng tóc, ướt quí đầu, tiểu tiện vàng, có ít vẩn...

Có các bệnh kể trên đều dùng « LƯỜNG NGHI BỔ THẬN » số 20 của Lê huy Phách : sinh khí, cố tinh, bồi bổ thận khí, khỏi hết các bệnh bại thận, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, liệt dương, dương nuy... Giá 1p00.

ĐOẠN CĂN KHÍ HƯ ÂM Lê huy Phách

Bệnh Khí Hư rất nguy hiểm cho phụ nữ. Người có bệnh khí hư thì thường thấy tiểu tiện vàng, đục, có giây, có cặn, ra khí hư hoặc vàng, hoặc trắng, tanh hôi khó chịu, kinh nguyệt bất điều, trong người ốm yếu, xanh xao... dùng thuốc « Đoạn căn khí hư âm » số 37 (giá 1p00) và «Tao nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0p50) của Lê huy Phách, khỏi hẳn bệnh khí hư, tốt cho đường sinh dục về sau.

VẠN NĂNG LINH BỔ Lê huy Phách

Một thứ thuốc bổ sức khỏe dùng chung cho các cụ già, bà lão, đàn ông, đàn bà, người nhớn, trẻ con. Dùng thuốc này thân hình tráng kiện phấn khởi tinh thần, ăn ngon, ngủ yên, tăng thêm sức khỏe. Các cụ già, bà lão dùng thuốc này : khỏi bệnh ho về đêm, da dẻ hồng hào, tăng thêm tuổi thọ Đàn ông, đàn bà làm ăn lao lực trong sưởng thợ hoặc ngoài đồng, hay làm việc bằng tinh thần nhiều quá, hoặc buồn bàn lo nghĩ, trong người yếu mệt, kém ăn, ít ngủ, hay quên, buồn nản... đều dùng « Vạn Năng Linh Bổ » số 90 của Lê huy Phách được mọi điều như ý làm việc lâu mệt, nhanh nhẹn, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, bổ khí, bổ huyết, tốt cho sự sinh dục. Trẻ con dùng thuốc này mau lớn... Người không có bệnh gì dùng thuốc này lên cân. Giá 1p00 một hộp.

Nhà thuốc LE HUY-PHACH

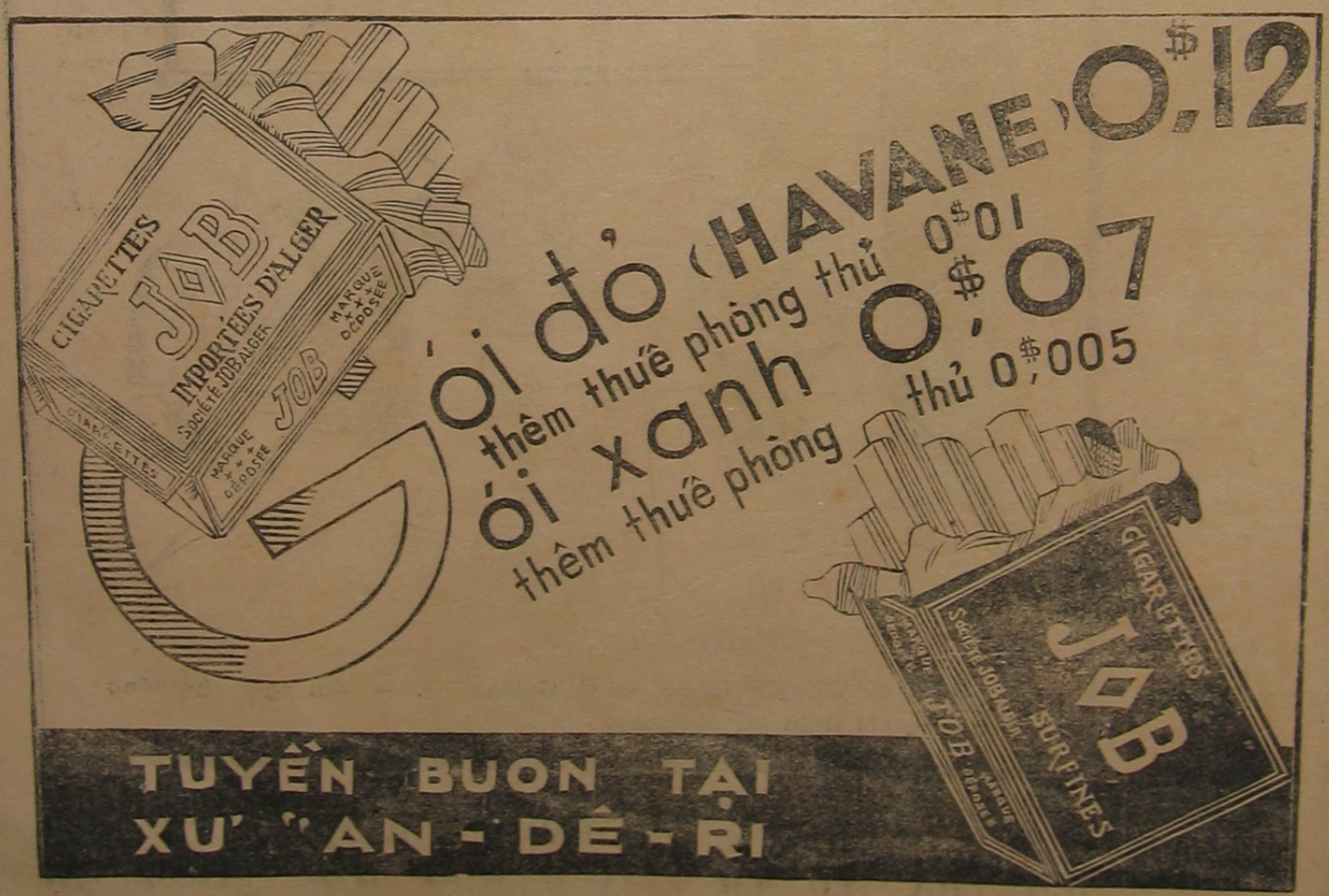
19, BOULEVARD GIA-LONG – HANOI

Là một nhà thuốc có danh tiếng và tin nhiệm nhất Đông-dương. Xem mạch, cho đơn, bốc thuốc chén, chữa các bệnh người nhớn, trẻ con,.. Bất cứ bệnh tật gì, dù khó khăn, nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê huy Phách đều mau khỏi cả.

Chủ nhân Lê huy Phách xem mạch Thái-tố rất tinh thông, đoán được sinh tử, biết được trước mắc bệnh gì, sau sẽ mắc bệnh gì và thân thể của người ấy nữa. Chỉ xem về buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi. Mỗi lần phải trả 1p.00.

Khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đâu đâu cũng đều có đại-lý bán các thứ thuốc Lê-huy Phách. **Bán nhiều nhất tại :**

HUẾ : Thanh-Niên, *45 phố An Cựu.* QUINHƠN : An-Long dược điếm *194 Av. Gialong.* SAIGON : Xuân Nga *181 Bd de la Somme,* PNOMPENH : Huynh-Trì *15 Ohier.*

TRƯỜNG

THĂNG-LONG

1 — Trường THĂNG-LONG là một trường tư thục : to nhất ở Đông-pháp, rất đứng đắn và có quy củ. Vì số học sinh năm vừa rồi trên 2.500, nên năm nay nhà trường lại làm thêm một tòa nhà rộng rãi cũng ở phố Bourret (Nos 4, 6, 8) để riêng cho ban tiểu học (Annexe de l'Ecole THĂNG-LONG, cycle primaire.)

2 — Cũng như mọi năm, năm nay trường THĂNG-LONG có nhiều học sinh trúng tuyển, không trường tư thục nào khác sánh kịp :

Bacc : 23 người được vào vấn đáp, 19 người đỗ hẳn.

Depsi : 64 người được vào kỳ thứ nhất, 45 người được vào vấn đáp và 38 người được đỗ hẳn.

B.E. và Deps : 4 người vào vấn đáp, 3 người đỗ hẳn. Cepci : 127 người đỗ hẳn. Ceei : 30 người đỗ hẳn.

Danh sách các thí sinh trúng tuyển đã có đăng ở các báo hàng ngày.

3 — Cái kết quả vẻ vang đó nhờ kỷ luật nhà trường rất nghiêm và một ban giáo sư gần 50 người, toàn là các giáo sư lão luyện và rất tận tâm.

Các giáo sư dạy lớp Baccalauréat và Seconde :

FRANCAIS :

M.M. Nguyen khac Kham	Licencié ès-lettres, licencié en droit.
Dang thai Mai	Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie, Ancien professeur au collège Quoc-Hoc à Huê.

MATHÉMATIQUES :

M. Michel	Licencié ès-sciences mathématiques.

LANGUES VIVANTES :

Mme Guézennec	Professeur d'Anglais
M. Bui Kỷ	Pho bang, Professeur d'Annamite

LATIN et GREC :

M. Nguyen khac Kham	

HISTOIRE et GÉOGRAPHIE :

M. Vo nguyen Giap	Licencié en droit

SCIENCES :

M Ngo dug Cau	Bachelier, Titulaire du P.C.N.

Các giáo sư dạy lớp 4è và 3è Année Primaire Sup.

FRANCAIS

M.M. Hoang minh Giam	Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie. Ancien professeur au Collège SISOWATH à Phompenh.
Dang thai Mai	Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie, Ancien professeur au Collège Quốc-Học à Huê.
Nguyen van Mai	Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie, Ancien professeur au Collège de Vinh (A partir du 15 Septembre)
Ton thất Binh	Publiciste. Professeur de l'Enseignement libre depuis 14 ans.
Truong dinh Sau	Licencié en droit
Vo nguyen Giap	Licencié en droit.

MATHÉMATIQUES :

M.M. Ngô dug Cau	Bachelier, titulaire du P.C.N.
Nguyen xuân Luu	Bachelier
Khuat dug Cac	Professeur de l'Enseignement libre depuis 12 ans.

SCIENCES :

M.M. Lam dang Dzu	Bachelier, titulaire du P.C.N.
Pham trinh Can	Bachelier
Tran chanh Thanh	Bachelier
Nguyen quy Thuan	Bachelier

ANNAMITE ;

M. Bui Kỷ	Pho-bang

DESSIN :

M.M. Hoang nhu Tiep	Architectes diplômés P. L. G. I.
Nguyen cao Luyen	
Vo duc Dien	

Các giáo sư dạy lớp 2è, 1ère Année P. S. và 6è, 5è Secondaire

FRANCAIS :

M.M. Vo nguyen Giap :	Licencié en droit
Truong dinh Sau	» »
Phan My	Bachelier
Pham trinh Can	»
Lam dang Dzu	Bachelier, titulaire du P.C.N.
To thuc Doanh	Bachelier
Ton that Binh	Publiciste, professeur de l'Enseignement libre depuis 14 ans.
Nguyen Duong	Professeur de l'Enseignement libre depuis 12 ans.
Tran huu Mai	Ancien directeur de l'Ecole Annam Hoc-Duong.
Vu boi Lieu	Professeur de l'Enseignement libre
Nguyen xuan Dieu	Bachelier
Tran dinh Gian	»

MATHÉMATIQUES :

M.M. Khuat dug Cac	Professeur de l'Enseignement libre depuis 12 ans.
Nguyen xuan Luu	Bachelier
Nguyen quy Thuan	»

SCIENCES :

M.M. Pham trinh Can	Bachelier
Tran chanh Thanh	»
Lam dan Dzu	Bachelier, titulaire du P. C. N.

HISTOIRE et GÉOGRAPHIE :

M.M. Vo nguyen Giap	Licencié en droit
Phan My	Bachelier
Le van Thay	Ancien élève de l'Ecole normale de Tarbes

DESSIN :

M.M. Nguyen cao Luyen	Architectes diplômés P.L.G.I.
Vo duc Dien	
Hoang nhu Tiep	

Các giáo sư dạy ban tiểu học

M.M. Lê van Thay	Ancien élève de l'Ecole normale de Tarbes
Pham huu Ninh	Diplômés de l'Enseignment primaire supérieur
Dao huu Ran	
Ngo quang Vu	
Nguyen huu Thuan	
Le van Quang	
Ha van Du	
Nguyen van Nhang	Ancien directeur de l'Ecole Tien-Ich
Nguyen dan Giam	Titulaire du Baccalauréat 1ère Partie
Le khac Yen	Titulaires du C.E.P.F.I.
Nguyen gia De	
Nguyen van Hoi	

4 — Trường THĂNG-LONG có một kỷ luật rất nghiêm. Những học trò nào trong niên khóa vừa qua lười biếng và hạnh kiểm xấu, đều bị đuổi hẳn. Những học trò nào không đủ số điểm trung bình phải thi lên lớp (ngày 26 Août 1939) ; nếu kém sẽ bị ở lại lớp dưới ; nếu kém quá sẽ bị đuổi hẳn.

Những học sinh mới muốn xin vào học phải đủ những điều kiện sau này thì nhà trường mới nhận :

a) Muốn vào 1ère année Primaire supérieur hay 5è và 6è Secondaire, phải có bằng Cepci hay phải có livret lớp nhất (cours Supérieur).

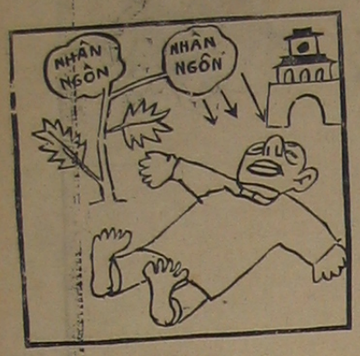
b) Muốn xin vào 2è, 3è, 4è année Primaire Supérieur phải có livret tốt của trường khác.

c) Muốn xin vào lớp 1ère Secondaire phải có bằng Thành chung (Depsi), Brevet Élémentaire hay là có livret lớp 4è année Primaire Supérieur hay là livret lớp Seconde.

Học sinh nào đã bị đuổi ở một trường khác, trường công hay trường tư, thì nhà trường không nhận. Đơn xin học phải nộp trước ngày khai giảng.

NGÀY KHAI GIẢNG { *Các lớp Tiểu Học : 31 Août, hồi 7 giờ sáng.*
{ *Các lớp Trung Học và Cao-đẳng tiểu học : 1er Septembre, hồi 7 giờ sáng.*

CƯỜI SỔ

. Hanoi. — *Trường Y-học sắp mở phòng khảo cứu những thổ sản Đông Dương có thể làm thuốc được. Các nhà chuyên môn nghiệm rằng xứ Trung Kỳ của Triều đình Huế có nhiều chất nhân ngôn hơn cả.*

Đông Dương. — *Ai cũng biết sở Bưu Điện mới phát hành 6 thứ tem kỷ niệm bách ngũ thập chu niên cuộc cách mệnh Pháp. Điều mà ít người biết là một phần lớn số tiền thu được sẽ sung vào quỹ bỏ tù những người đã kỷ niệm bách ngũ thập chu niên cuộc cách mệnh ấy bằng cách biểu tình.*

Haiphong. — *Bà T. đi chơi với chồng và cháu gái bị một người Âu nói trêu mấy câu bất nhã. Ông T. can thiệp. Người Âu giơ tay đánh liền bị ông T. cho một cái tát thật mạnh. Người Âu ù té chạy đi mách Cẩm.*

Bắc Kỳ. — *Sắp có nghị định đuổi khỏi Hội viên dân biểu những vai vừa câm vừa điếc vẫn đóng trò « chính phủ biểu ».*

Bắc Kỳ. — *Ông Lê Bồng viện trưởng gửi điện tín về các báo nói ông đồng ý với viện phản đối việc trở lại hòa ước 1884. Ông Lê Bồng chủ nhiệm không bằng lòng nên đã không cho đăng bức điện ấy trong báo Nam Cường và Xứ sở của ông, lại báo ca tụng và tán thành việc trở lại hòa ước 1884.*

Tô Tử

Ô Người

Dân chủ

CHÍNH PHỦ đã cải chính những các tin đồn về việc sáp nhập Bắc kỳ vào Trung kỳ và đã bá cáo rằng sự cải cách sẽ có tính cách rất dân chủ.

Nếu công cuộc cải cách có tính cách dân chủ thì còn gì bằng nữa ! Dân Annam chỉ mong có thế thôi.

Và như muốn chứng thực cho lời bá cáo kia, có tin ở Pháp sang rằng ông tổng trưởng bộ thuộc địa vừa đưa lên ông tổng thống Pháp ký một đạo chỉ dụ cải cách Đại hội nghị kinh tế và lý tài Đông dương. Từ nay các hội viên đều do dân cử và số hội viên bản xứ sẽ tăng lên. Đó là một việc bắt đầu công cuộc cải cách Đông dương. Nghe đâu các viện dân biểu Trung và Bắc kỳ sẽ tổ chức lại ; quyền hạn sẽ tăng lên và số người đi bầu sẽ nhiều hơn.

Đó là một cái triệu chứng đáng mừng. Dân Annam ở Bắc kỳ đã thấy đỡ lo. Là vì trở lại với hòa ước 1884, trở lại với quân quyền, và quan-quyền họ đã thấy rõ, là sẽ trở về với sự chuyên chế, sự áp chế, sự lạm quyền.

Nhưng chỉ mới là một triệu chứng. Vì muốn cải cách cho có hiệu quả, cần phải cải cách cho đến triệt để, phải thay đổi cả nền tảng của xã hội. Muốn thế, không có gì hơn là long trọng ban bố một hiến pháp cho Đông dương. Hiến pháp ấy công nhận nước Nam gồm có cả ba kỳ, Trung, Nam, Bắc, và tuyên bố rằng dân Annam được hưởng các quyền tự do dân chủ, và được hưởng chế độ nghị viện với sự phổ thông đầu phiếu. Và hiến pháp ấy, muốn cho long trọng cần phải do nghị viện Pháp chuẩn y.

Thừ thu lạm bổ

ÔNG Trần cao Đàm, nghị viên dân biểu tỉnh Thái, vừa rồi có nói đến việc lạm thu trong các vụ thuế. Ông đã được thấy rõ ở nhiều làng lý trưởng đã thu gấp ba gấp bốn lần thuế phải đóng mà trong phái lại chỉ ghi đủ số tiền phải nộp thôi. Theo ông, lý trưởng lạm quyền như vậy được là vì các nhà chức trách cứ làm ngơ cho họ, miễn là họ nộp đủ thuế cho nhà nước là được rồi. Dân thì thấp cổ bé miệng kêu không ai nghe và nếu không chịu nộp cho lý trưởng số tiền phù lạm thì một tờ trình của lý trưởng cũng đủ khiến người phản kháng ấy bị ghép vào tội không nộp thuế và bị tù tội ngay rồi !

Muốn trừ sự phù lạm ấy, ông Đàm muốn yêu cầu chính phủ đem cách thức thu thuế ở các thành thị lớn châm chước đi mà áp dụng vào thôn quê. Bài bổ thuế sẽ phát sớm cho lý trưởng chừng 2 tháng, lý trưởng nhận được phải niêm yết ngay ở đình cho dân biết và phải tính toán rõ xem mỗi xuất đinh phải chịu bao nhiêu. Đoạn lý trưởng gửi cho mỗi nhà một tờ giấy báo trước liệt kê tên người đóng thuế, số tiền và kỳ hạn phải đóng. Người nào nhận được tờ giấy báo trước phải ký vào một cuốn sổ lý trưởng giữ làm bằng.

Tình cảnh của dân quê đã khổ cực lắm rồi, dân quê bao giờ cũng sẵn lòng đóng thuế mà họ còn làm một bổn phận tối yếu. Vì thế cho nên những vụ biểu tình kháng thuế vừa rồi không phải là có ý nghĩa phản kháng việc đóng thuế mà có ý nghĩa phản kháng sự phù thu lạm bổ. Vậy trừ sự phù lạm ấy là một việc rất cần. Ý kiến của ông nghị Đàm tưởng ông nên đem ra viện dân biểu để làm đơn thỉnh cầu lên chính phủ.

Nộp thuế

TÔI đã bảo dân Annam coi sự nộp thuế là một cái bổn phận phải làm ngay.

Ai không tin câu nói ấy xin mời đến các sở kho-bạc lúc nộp thuế môn bài hay thổ trạch. Những người đã nộp thuế thật là kiên nhẫn lạ lùng; đợi có khi cả ngày mà không được việc vẫn nhẫn nại hôm sau đến đợi cả ngày. Thí dụ như hôm nộp thuế môn bài ở Bắc ninh vừa rồi, vì sở kho bạc chỉ nhận thu thuế có hai giờ một buổi nên các người đi nộp chực sẵn từ bao

ĐÃ CÓ BÁN

Hồn Bướm Mơ Tiên

in lần thứ tám, có thêm hai truyện ngắn

của KHÁI HƯNG

Giá 0$40

PHẤN THÔNG VÀNG

của XUÂN-DIỆU

Bìa in màu. Sách dày trên 200 trang. Giá 0p.40

Có in riêng 20 cuốn giấy Alfa có chữ ký của tác giả. giá 1p.00

va việc

giờ như ta đến rạp hát nhận chỗ trước vậy. Sở kho bạc ấy thấy đông quá lại đặt ra một cái lệ kỳ khôi là cứ đến giờ nộp tiền, cho người cầm chừng 10 hay 15 cái vé ném vào chỗ đông người, ai nhanh tay cướp được thì ở lại nộp, nếu không thì đành trở về đến buổi khác đến diễn lại tấn tuồng ấy. Vì sự tranh cướp ấy, có người đến rách cả quần áo mà vẫn phải về không.

Thật là một cảnh lạ, dễ thường chỉ xảy ra được ở đất Đông dương xấu số này, đi đóng thuế mà y như là đi cướp chạo !

Ấy thế mà nếu cứ ở lỳ nhà, là người ta đã đồ cho tiếng phản kháng không chịu nộp thuế rồi đấy !

Phép với tắc

Báo *Tiếng-dân* đăng tin rằng ông Hà huy Tập, nguyên giáo học ở Vinh, quán ở Hà-tĩnh, vừa mới được phép ra làm ăn ở Vinh.

Người Hà-tĩnh, ra làm ăn ở Vinh mà phải có giấy ?

Tại làm sao vậy ? Có phải vì ông đã bị tội nặng, giải hồi nguyên quán và phải án biệt xứ không được đến tỉnh Vinh chăng ? Không, không phải thế. Chỉ vì ông ta hiếu học, muốn đi ra nước ngoài để mở mang trí thức nhưng không có giấy phép đến bị tội rồi được tha ở nguyên quán mà thôi. Về nhà được vài tháng ông vẫn bị thất nghiệp ngồi nhìn lúa lên. Có một vài trường tư muốn mời ông đi dạy, nhưng ông ta không xin phép được. Ở Hà-tĩnh không làm ăn được, ông Tập đã xin phép ra Vinh giúp việc cho một nhà thầu khoan, và nhờ nhà thầu khoán ấy ông Tập đã được phép ra Vinh.

Người Hà-tĩnh, không bị biệt xứ cũng không bị quản thúc, mà ra Vinh làm ăn cũng phải xin phép ! Trung kỳ kể thực là một xứ quá bao dung sự tự do cá nhân vậy. Ấy thế mà dân Bắc bị được tin sắp xửa sáp nhập vào Trung kỳ lại cứ sua cái điếm phúc ấy như ta sua mồi vậy. Thật là ngờ nghệch quá, không biết hưởng cái thú sống ở dưới trật tự, phép tắc. Còn gì sung sướng bơn là mỗi bước đi, mỗi miếng ăn, và có lẽ cả mỗi khi thở và mỗi khi đi ngủ nữa, cũng phải cung kính đến vái ông Bang Bạch và cung kính thưa rằng :

« Quan lớn cho phép chúng tôi đi ngủ ạ »

Hoàng-Đạo

NÊN ĐỌN XEM

LOẠI SÁCH RẺ TIỀN

1939 SÁCH HỒNG 1939
Giá độc nhất một hào
1939 SÁCH HỒNG 1939
Giá độc nhất một hào
1939 SÁCH HỒNG 1939

LOẠI SÁCH RẺ TIỀN

NÊN ĐỌN XEM

Cuốn sách đầu tiên :

ÔNG ĐỒ BÈ

của **Khái-Hưng**

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Tình hình Âu châu. — Tình hình Ba-Đức rất gay go ; Ba bắt giam nhiều người Đức ở Ba coi tội phản mình ; ở Đức phong trào bài Ba dương nổi nổi. — Đảng Quốc xã ở Dantzig đang gấp sửa soạn chiến tranh. Còn Ba-lan đã sẵn sàng 80 vạn quân tại ngũ. — Nga và Đức vừa ký một bản hiệp ước thương mại và quyết định sẽ ký một bản hiệp ước bất xâm phạm. Ông Von Ribbentrop (ngoại giao tổng trưởng Đức) đã đi Mạc-tư-khoa hôm 20-8-39. Cuộc điều đình sẽ rất nhanh chóng vì bản hiệp ước đã thảo sẵn. — Đến 27 Août này, ông Hitler sẽ đọc diễn văn để nói rõ thái độ của Đức đối với Ba-lan, và quyết định tình thế cho Âu châu. — Slovaquie và Đức cũng đã vừa ký một bản hiệp ước bình bị.

Tin sau cùng. — Đức đã dự bị sẵn sàng để tiến đánh Ba-lan và có lẽ chủ nhật 27 Août này Đức sẽ gửi tối hậu thư cho Ba.

■

Trung Nhật chiến tranh. — Nhật đã bắt đầu tiểu trừ quân Tàu ở chỗ giáp giới địa phận của Anh ở Hương cảng để cắt đứt con đường giao thông của Hương cảng với miền nội địa nước Tàu. Anh đã cho quân ra giữ địa giới. Quân Anh và quân Nhật đóng đối diện nhau. Nhật định phong tỏa thật chặt Hương cảng và đã cấm chở các vật thực vào đây. — Ở Thượng hải, một người cảnh binh Nhật bị cảnh binh Anh bắn chết, trong khi hai bên xung đột nhau. — Hàng trăm máy bay Nhật vừa cất cánh từ Hán khẩu đi đánh phá các nơi Hồ nam, Tứ xuyên và Trùng khánh. Nhật giải truyền đơn bảo rằng chỗ nào còn ủng hộ Tưởng giới Thạch thì máy bay Nhật còn đến đánh phá.

Hôm 22 Août, 8 chiếc máy bay của Nhật lại về đánh Nam quan và huyện Bằng tường. Nhiều nhà của thợ thuyền bị cháy.

■

Chức quyền Toàn quyền Đông Dương. — Đại tướng Catroux được cử lĩnh chức quyền Toàn quyền Đông Dương. Cách đây mấy tháng ông Catroux được liệt vào hạng sĩ quan trừ bị, và trước nữa ông đã cai quản quân đoàn thứ 19 ở Alger.

Đại tướng Catroux là ông Toàn quyền Đông Dương thứ nhất ở ngạch võ quan.

Tìm chỗ tránh nạn cho dân thành phố Hanoi. — Nha đốc lý vừa ban bố nghị định : các khu đất chưa xây dựng, gì ở gần bờ đường phải để cho công chúng dùng làm chỗ ẩn núp khi có còi báo động ; không nơi nào được dùng làm chỗ chứa củi đun, lá, tre nhiều tới 5 thước khối, và cấm chứa dầu săng, dầu lỏng, dầu tây, mazout ngoài những chỗ chứa có giấy phép.

Kỷ niệm ngày tự do báo chí. — Hôm 27 Août 1939 hội Liên hữu báo giới Nam kỳ (A. J. A. C.) đã tổ chức một cuộc hội họp ở nhà hát lớn Saigon để kỷ niệm ngày báo chí được tự do xuất bản.

A. J. A. C. có mời các bạn đồng nghiệp Trung và Bắc vào dự.

Sửa đổi lại chế độ nghị viện. — Từ nay tất cả các hội viên sẽ đều dân bầu lên cả và số hội viên bản xứ sẽ tăng lên. Trong một thời hạn ngắn, sẽ cải cách viện Dân biểu Bắc-kỳ và Trung-kỳ. (Bộ thuộc địa đã đệ sắc lệnh này lên ông tổng thống Pháp).

Từ nay sở vô tuyến điện sẽ đặt ngạch tương đương để tùy dùng các kỹ sư Việt Nam. Ngạch này là các viên kỹ sư hay phó kỹ sư. Các viên này sẽ tuyển theo bằng cấp.

Tin thể thao. — Đội liên quân bóng tròn Hanoi-Haiphong do mấy nhà làm mộ thể thao Việt Hoa ở Hải-phòng đưa sang Hồng-kông tranh đấu với các đội ban Trung Hoa sẽ khởi hành ngày 5 Septembre. Tổng cuộc Hồng-kông chịu hết các khoản phí tổn về cuộc viễn du này.

Cải chính cần

Trong số này, bài Tin Văn... Văn đoạn cuối cùng, chữ **Thallande** *thừa một chữ e. Vậy xin đọc là* **Thalland** *cho đúng.*

CÂU CHUYỆN hàng tuần

Càng lâu ngày người ta càng thấy rõ rằng nước Pháp không có một chính sách thuộc địa gì nhất định, đường hoàng đối với dân Annam. Chỉ có những chính sách tùy thời.

Vì thế mà chính thể của một xứ, nước Pháp cũng chỉ tùy thời thay đổi, chẳng kể gì phải dùng một chính thể cũ rích mà dân Annam không bằng lòng.

Hòa ước 1884 ký xong, người ta vẫn tưởng nước Pháp theo các điều khoản trong đó mà đặt kinh lược ở Bắc kỳ. Sự thực, các điều khoản của hòa ước 1884 có bao giờ được thi hành đâu. Sở dĩ nước Pháp đặt kinh lược ở Bắc kỳ là cũng bởi theo cái chính sách tùy thời.

Thời ấy nước Pháp vừa chiếm cứ nước Annam. Các nơi nổi lên ầm ầm chống cự lại. Người Pháp thường nói : « Chinh phục nước Annam rất dễ. Bình định nước Annam mới khó. » Mà nước Pháp cần bình định thực mau để còn bắt đầu các công cuộc khai thác. Việc đặt đường xe lửa Hanoi — Lạng-Sơn cũng chỉ vì có bọn ông Đề-Thám cản trở ở vùng Bắc-giang, Yên-thế mà kéo dài ra mãi.

Đó là cái cớ độc nhất khiến nước Pháp thiết kinh lược ở Bắc kỳ. Thời ấy người Pháp còn bỡ ngỡ chưa hiểu người Annam, với những mưu mô quỷ quái của họ, nhất lại không thông tỏ đường đất, rừng núi nước Annam bằng người Annam. Ông kinh lược, khi ấy, hẳn là được việc cho nước Pháp.

Còn điều này nữa. Ông kinh lược là thay quyền vua để cai trị, để bình định xứ Bắc kỳ. Mà quyền vua thì rộng lắm : Muốn chém đi thì chém, muốn triệt hạ làng nào thì triệt hạ, muốn chu di tam tộc người nào cũng được. Có lẽ nước Pháp, trong thời định bình nước ta, cũng cần phải dùng cái chính sách khủng bố. Mà chính sách ấy chả ai thi hành được ráo riết bằng ông kinh lược.

Ngày bé tôi có hân hạnh quen biết ông tham Khoát, một tướng của ông Tán Thuật ra hàng ông kinh lược, nghĩa là ra hàng nước Pháp. Rồi ông tham Khoát cũng được dự vào việc « bình định ». Ông ta nói lắm câu chuyện hay hay. Chẳng hạn, ông ta khoe rằng nhiều người Annam đi theo hầu các võ quan Pháp chỉ dùng có một tiếng Pháp bá láp mà lập nên công trạng to tát, tiếng Pháp ấy là « Bi đạt » (pirate). Bắt được một tên tình nghi hay bắt cứ một tên nào, quan tây hỏi một câu tiếng Pháp, ông Annam chỉ việc trả lời vắn tắt : « Bi đạt » Thế là một phát súng, một nhát dao giản dị kết liễu một đời.

Nhất trong thời bình định ấy các ông khâm sai, lớn hay nhỏ, lại đều được ông kinh lược giao cho quyền tiền trảm hậu tấu ».

Thế rồi sau thời bình định, người Pháp thấy ngay cái chức kinh lược là thừa (không còn phải dùng đến chính sách khủng bố nữa). Tức thì cái chức ấy bị bỏ. Có ai cần đếm xỉa đến hòa ước 1884 đâu ? Và có lẽ nước Pháp cũng cho rằng hòa ước ấy cũng không hợp thời nữa.

Nhưng nay sao nước Pháp lại cho hòa ước ấy là hợp thời ? Nay có cần bình định đâu ? Nay có cần dùng đến chính sách khủng bố đâu ?

Ta thử cứ đoán phỏng xem. Thì dụ bây giờ tình hình quốc tế một ngày một thêm nghiêm trọng. Rồi bỗng một cuộc chiến tranh thế giới nổ bùng ra. Có lẽ lúc bấy giờ xứ Bắc-kỳ cũng không được yên ổn... Biết đâu không cần phải bình định, và muốn bình định tất lại phải đặt một ông kinh lược. Phải chăng đó là cái cớ khiến nước pháp muốn quay trở về hòa ước 1884?

Khái-Hưng

TIN TỨC NgàyNay

SÁNG ngày hôm 19-8-39 dân thành phố nhiều nơi ngạc nhiên thấy có nhiều biểu-ngữ khổ to bằng giấy nhật trình viết bằng mực xanh, mực đỏ đại ý chống cuộc vận động trở lại hòa ước 1884.

Những biểu ngữ ấy giăng cả ở Tòa Án, ở Đốc lý, ở trước cửa nhà máy đèn và ở các ngã ba đường đông người qua lại trong thành phố. Trong biểu ngữ có những khẩu hiệu sau này :

1) Muốn cho dân chúng khỏi khổ thêm, chống sự tăng quyền cho vua quan.

2) Chống việc trở lại hòa ước 1884

3) Chống đàn áp, chống khủng bố.

4) Tự do dân chủ, tự do nghiệp đoàn.

5) Thống nhất hành động, thống nhất dân tộc.

●

HÔM 15-8-39 người Nhật ở Hanoi có chiếu một cuốn phim « Le Japon en images » để quảng cáo cho nước Nhật và mời dân thành phố đi xem không mất tiền.

Lúc đèn vừa bật một thanh-niên Việt-Nam đứng lên diễn thuyết đại-ý nói cuốn phim ấy chỉ là hình ảnh bề ngoài của nước Nhật tối tăn mà thôi. Dân chúng Nhật dưới chế-độ phát xít cực khổ muôn phần và nền văn-minh tối tân của Nhật mang sang Tầu là bom đạn và máu lửa. Sau cùng người ấy nhắc đến nạn ngoại xâm. Người Nhật đang nhòm ngó Đông-Dương và hô-hào : « Đả-đảo phát xít Nhật ! » Không có điều gì xảy ra đáng tiếc cả.

●

THƯ VIỆN trung ương Hanoi, mới rồi có ban hành một cái «lệ» rất tai hại cho một số đông các bạn đến mượn sách ở đó.

Kể từ hôm 1, th. 8 tới giờ, những người *nếu không phải là công chức* đưa *carte* đến mượn sách đều bị thu *carte* lại. Các ông thư ký ở đó bảo « để xét lại xem ».

Lần sau người có *carte* đến xin «carte» ra để lại mượn sách, các ông đó cho biết rằng theo lệ mới của « quan chánh » những ai không phải là công chức thì không được đến mượn sách nữa.

Toật là một sự lạ lùng quái gở.

Tê-lê-Phôn

GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG TỰ LỰC VĂN ĐOÀN

200 đ

a.) Giải thưởng T. L. V. Đ. 1939 để khuyến khích và nâng đỡ những văn tài mới, cho những văn tài ấy xuất lộ được dễ dàng và nảy nở thêm lên. Chỉ những bản thảo chưa hề in mới được dự thi.

b.) Giải thưởng 1939 tặng cho tác phẩm hay nhất trong những tác phẩm gửi đến dự thi, bất cứ về loại văn nào : tiểu thuyết, thơ, kịch, phóng sự,... v. v.

c.) Riêng về năm 1939, giải thưởng T. L. V. Đ. đặc biệt là 200đ.00 ; vì năm 1938, không ai được giải thưởng, nên số tiền 100đ.00 để lại và thêm vào giải thưởng năm nay. Giải thưởng T. L. V. Đ. nguyên chỉ có một thôi, tặng một tác phẩm Nhưng tùy theo trường hợp số tiền đó có thể chia ra được.

ĐIỀU LỆ

a.) **Hạn nộp bản thảo đến 31 Décembre 1939 là hết (hạn cuối cùng). Kết quả sẽ tuyên bố ở *Ngày Nay*, ba tháng sau.**

b.) **Tác giả giữ toàn quyền về tác phẩm được giải của mình.**

c.) **Những quyển không được giải mà chưa xuất bản, đều lại được dự thí, nếu có sửa chữa lại.**

Tự Lực Văn Đoàn mời tất cả các bạn viết văn : những bạn chưa từng dự thí, những bạn đã dự thí nhưng chưa được giải, những bạn đã được thưởng về một loại văn và còn luyện tập về một loại văn khác, chúng tôi đều mời gửi tác phẩm về dự thí.

Chúng tôi tưởng nên nhắc lại đây rằng từ trước tới nay, chưa có tác phẩm nào được toàn giải thưởng T. L. V. Đ. Năm nay chúng tôi mong số tác phẩm dự thí lại còn nhiều hơn năm ngoái, tất cả nguyện vọng của chúng tôi là được tặng một giải thưởng toàn vẹn

NHỮNG TÁC PHẨM DỰ THI PHẢI GỬI CHO :
ÔNG THẠCH LAM, 80 ĐƯỜNG QUAN THÁNH.

Giữ sắc đẹp chỉ mất có ba hào một tháng thôi

Dùng thử sáp GUITARE để đánh môi, chẳng những các bà các cô giữ được sắc đẹp, mà còn tăng vẻ môi đẹp ; còn muốn mua thì cứ đến những nhà bán quen, một ống dùng thử mất có 0p30. Với giá rẻ ấy, có lẽ nhiều người đâm nghi và cho mấy hào bạc ấy không ăn thua gì cho sắc đẹp của mình. Nhưng sự thực phụ nữ khắp thế giới dùng sáp môi GUITARE, vì họ đã thử các thứ sáp khác, rồi đều công nhận là sáp GUITARE đánh môi tốt hơn hết cả. Ống thực riện : 2p50 và 1p20. Có 16 màu tươi đẹp, trẻ trung, bóng bẩy hợp với màu da. Tuy vậy, nên cẩn thận, kẻo mua bị giả hiệu.

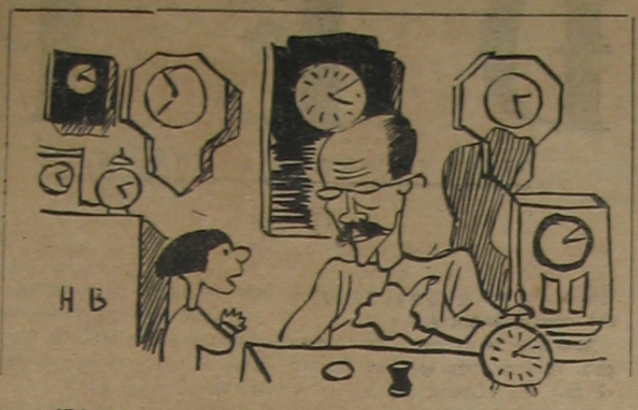
Đại lý độc quyền ở Đông-dương
COMPTOIR COMMERCIAL 59, Hàng Gai — Hanoi.
Haiphong : Có bán tại hiệu ĐỒNG-QUANG 48, Bd Amiral Courbet

ALBO

Thuốc giặt lụa, len, vải, tẩy sạch hết các vết đen bẩn không làm hư bỏng quần áo.

Giá 0$30

Có bán tại :
Pharmacie du Bon Secours
52, Bd Đồng Khánh — Hanoi

— Tý, mày chạy sang nhà báo cạnh xem mấy giờ rồi.

TIN VĂN... VĂN ? của LÊTA

QUả thực, ông Trương Tửu là người vất vả. Từ bốn năm năm trời nay rồi kia.

Và từ bốn năm năm ông ra đời với một nguyện vọng quá lớn.

Ông nguyện (tội nghiệp thế !) đả đảo Tự Lực Văn Đoàn.

Và (lại tội nghiệp !) ông cố đả đảo T. L. V. Đ.

Tiếng thở hồn hển của người nhọc nhằn khiến ta động tâm : ông Trương Tửu đuối sức quá !

●

Ngày xưa, ông mặc áo quan tòa bước lên cùng với ông Lê văn Trương. Ông này thì mặc áo phường tuồng.

Hai ông (một Trương họ, và một Trương tên) hò hét ở đó đây trên các sân khấu. Và giữa những tiếng chiêng, trống, nhị, đàn tầu, và kèn tầu mã.

Vở tuồng vẫn mang một đầu đề vĩ đại : *đả đảo văn chương T.L.V.Đ.*

Ông Tửu thì đóng vai quan tòa là vai ông thích đóng xưa nay. Ông Trương đóng vai tướng hùng — nghĩa là vai người hùng số một.

Đóng những vai oai vệ ấy để đả đảo thì gì mà chẳng đồ sụp ? Huống chi Tự Lực Văn Đoàn ?

Phiền một nỗi trời không tựa các ông. Tự Lực Văn Đoàn cũng không nể các ông.

Không có cái chi đổ vỡ hết.

●

Tuy vậy một chân của ông Lê văn Trương vẫn co lên : mồm ông vẫn hát tuồng.

Còn ông Trương Tửu nhất định không chịu cởi cái áo quan tòa. Tuy đối với ông nó lụng thụng quá.

Ông Tửu bất tử trước cái lố bịch.

Nên thiên hạ không bao giờ lo hết trò cười.

●

Cho đến bây giờ...

Đến bây giờ, chạy từ báo này đến báo khác, theo đuổi cái công việc đả đảo của ông, ông Trương Tửu chẳng đả đảo được gì nhưng vẫn bền chí đả đảo.

Vừa rồi người ta lại nghe tiếng ông hò hét. Người ta nhìn kỹ thì ra ông đang kiễng chân đứng ưỡn ngực ở cửa *Tao Đàn*.

Lần này ông vẫn mặc áo quan tòa. Nhưng ăn mặc hơi khác đi : phải đổi chiến lược chứ.

Ông ta sắn ống tay áo thực cao cho gọn, thắt ngang lưng một cái đai giữ gấu áo cho khỏi vấp, ông cầm một cây thương dài ngoẵng và đeo trước ngực mấy chữ lớn : đả đảo Tự Lực Văn Đoàn.

Ông đã thề độc rồi.

Ông quyết đả đảo cho kỳ được.

Người ta lấy làm lo lắm : lo cho sức khỏe của ông.

●

Tin sau cùng.

Ông Trương Tửu vừa phát thệ lần thứ hai. Ông quyết già đời để đả đảo.

Người ta lại lo nữa. Lo và ái ngại : ông Trương Tửu sẽ già và sẽ chết, nhưng không bao giờ được hài lòng.

●

Lại tin sau cùng.

Ông Trương Tửu đã lên đường.

Trong bộ y phục đã mô tả trên kia, ông Tửu cưỡi một con ngựa giống với thứ ngựa tả trong sách kiệt tác của Cervantès.

Và cũng như người hiệp khách xưa, Trương công quắc mắt nhìn thẳng, về phía những cái cối gió khổng lồ.

Chúng đều khen : Giống lạ lùng !

— Giống ai ?

— Don Quichotte !

●

Tao Đàn đổi chủ...

— ! ?

— Không ! tôi đã nói hết đâu ? *Tao Đàn* đổi chủ bút.

Hay nói theo họ : đổi chủ trương.

Còn chủ thì vẫn là chủ động Tân Dân : việc buôn bán ở đấy vẫn phát đạt.

Cuộc thay đổi ấy (Lan Khai đi, Nguyễn triệu Luật đến) xảy ra sau vụ buôn óc vỡ lở.

Người ta nói đó là cái kết quả tàn khốc việc nhà văn đình hút hồi nào.

Sởi thế cuộc thay đổi mới âm thầm : đột ngột một cách lặng lẽ.

Không kèn, không trống.

Nhưng có tiếng thanh la.

●

Beng ! beng lung beng !..

Tiếng thanh la ấy, ở *Tao Đàn*, là mấy lời phi lộ.

Lời phi lộ của ông chủ trương mới Nguyễn triệu Luật.

Phi lộ (beng ! beng beng !) như thế này :

« *Nhận đứng chủ-trương Tao Đàn* (beng ! beng beng!) *tôi* (beng beng!) *thật vừa lấy làm thẹn thùng* (beng beng !) *vừa lấy làm* (beng beng ! lấy làm sao ?) *lấy làm buồn, bực.*

Rồi, phe phẩy tay quạt, cười và liếc mắt, vai chủ trương đại khái tiếp theo :

Thẹn là thẹn vì mình không xứng, lo làm sao khỏi phụ tri âm...

●

Con người cả thẹn làm sao !

Vừa cả thẹn lại vừa...dốt.

Thực đấy. Xin khán quan hãy nghe ông Luật giáo đầu :

« *Tôi, về học vấn, hết sức tự cao tự đại thì mang ra cũng chỉ gần mon men đến bực « tự biết mình là dốt nát »; về tài nghệ, thì mơ hồ vụng dại, không viết nổi một câu văn nào ông chuốt, không hiểu nổi một bài thơ hay...* »

Vậy mà « tôi » đứng chủ trương *Tao Đàn* ? ?

Thế thì người cả thẹn, vừa dốt lại vừa táo tợn

Nhưng ..

Nhưng không phải thế đâu !

●

Ông Luật chẳng cả thẹn đâu. Và cũng không dốt.

Ông ấy thú thực rằng ông ấy có « *cái tính thẳng ruột ngựa* » và « *cái tâm hồn là-là mặt đất* » (nguyên văn). Ông ấy lại nhắc đi nhắc lại rằng ông ấy dốt và dốt và dốt nữa, vân vân.

Nhưng nói thế chỉ cốt để cho ta khen ông ấy thật thà. Thật thà và nhún mình.

Bậy nào ! ông Luật mà nhún mình ?

— Phải, ông ấy nhún mình một cách hết sức kiêu ngạo.

Lêta

Tin sau cùng

Thái-lan.

Tên chi vậy ?

Người ta (nghĩa là nhiều nhà báo) nói đó là tên mới của một nước cũ : nước Xiêm.

Nhưng nước Xiêm cũ có lấy tên là Thái lan đâu ?

Họ lấy tên là Thái.

Nước Thái, theo tiếng Anglê thành *Thailande*.

Lande không là lan được đâu.

Là đất đó.

LÊTA

CÁC BẠN HÃY ĐẾN VÀ KHUYÊN NHIỀU NGƯỜI ĐẾN NHÀ BÁO *NGÀY NAY* KÝ TÊN VÀO ĐƠN XIN ÂN XÁ CHÍNH TRỊ PHẠM

Các bà, các cô mặc áo tắm Cự Chung, khi ra bãi biển có thể tự phụ rằng không còn ai có cái maillot nào đẹp hơn.

Tại hiệu Cự Chung hiện đang chưng bày đủ các kiểu rất đẹp giá từ 3$70 đến 5$50.

Cự Chung

100 Hàng Bông — Hanoi

Bán theo giá bên Pháp

CÁC THỨ BÚT MÁY :

Ngòi thủy tinh : Kaolo

Ngòi vàng : Semper-Eric — Bayard Mercier — Scriptor — Watterman — Unic

giá từ 2p.20 đến 31p.00

Có máy ở Đức mới sang để khắc tên họ quý ngài vào bút không tính tiền và lấy ngay được.

MAI - LINH 60-62 Cầu đất — Haiphong

ĐẸP

TIỂU THUYẾT của KHÁI HƯNG

(Tiếp theo)

VII

NAM trong thả dạp xe tới nơi hò hẹn. Hơn ba tháng sau khi nhận được bức thư bồng bột, lần đầu tiên chàng dám quả quyết gặp mặt Lan.

Trong hơn ba tháng ấy chàng đã sống với lo lắng. Lo lắng lẫn trong sung sướng. Tâm trí chàng chưa bao giờ hỗn hộp như dạo này. Xưa nay chàng chỉ yêu toàn những gái dễ dãi. Một đôi khi chàng đã thoáng có ý nghĩ rằng Lan cũng chẳng ghê gớm gì, và muốn được yêu nàng cũng chẳng phải là một việc khó khăn. Nhưng chàng chau mày tự mắng thầm ngay, cho tư tưởng ấy là bậy bạ, tư tưởng của hạng người, như chàng, không thể có được những tình tình tốt đẹp và trong trẻo. Vì không thể ví Lan với những vũ nữ của chàng, cũng không thể so sánh cái dễ dãi nhẹ dạ của bọn kia với cái dễ dãi ngây thơ và thành thực của Lan riêng đối với chàng. Ái tình của Lan, như Lan đã thú thực với chàng, nhóm ngay từ thời Lan mới chín tuổi, rồi ngấm ngầm nẩy nở mãi cho tới ngày Lan hiểu biết.

Nam không khỏi lấy làm tự phụ. Được một thiếu nữ xinh đẹp thầm yêu trong bao năm, người lãnh đạm đến đâu cũng phải cảm động. Trước Nam còn cho rằng sự thực Lan chỉ yêu tài mình. Nhưng sau dần dần chàng tin chắc rằng chàng có duyên, chàng đáng yêu. Chàng không cần tìm chứng cớ ở đâu xa : Biết bao vũ nữ đã thành thực yêu chàng. Mà đối với vũ nữ không phải, như người ta tưởng, chỉ việc bỏ tiền ra để mua tình ái. Và chàng cũng chẳng giàu có gì ! Sáng hôm nay nhận được mấy chữ của Lan hẹn chàng buổi trưa ra ga để gặp nàng nói câu chuyện cần. Chàng đã ngắm nghía trong gương và nhận thấy mình đương thời cường tráng. Bộ râu quai nón, sự chế riễu của bạn, chàng chỉ cho là biểu hiệu của sức mạnh, của phái khỏe. Nhưng chàng đã không quên lấy dao cạo đi, và cạo rất nhẵn nhụi.

Tới trước ga Nam ngước nhìn đồng hồ : Mới mười hai giờ đúng. Còn những hơn một giờ nữa ? Nam dừng xe ở dìa hè đối diện khách sạn « Ga » và mở thư của Lan ra xem lại :

Ông Nam

Em về Hà-nội từ hôm qua, có chút việc, và em ở đằng nhà đi phán em, phố Chợ Hôm. Một giờ trưa nay em ra ga tiễn một người bạn gái đi Lạng sơn. Ông sẽ ra ga vào giờ ấy và sẽ gặp em ở đó. Cần lắm.

Em Lan

Nam nghĩ ngợi tìm hiểu. Chàng cho rằng cuộc hẹn hò có vẻ giấu giếm. Và chàng mỉm cười. Vì chàng thấy từ ngày Lan ngỏ tình yêu với chàng thì cả hai cùng trở nên bẽn lẽn, rụt rè. Muốn nói một câu chuyện cần, Lan chỉ việc đến thẳng sở vẽ của chàng. Giản dị biết bao ! Can chi lại phải dựa vào một dịp đi tiễn bạn để gặp nhau.

Cả chàng nữa, đã nhiều lần chàng định nói với Lan mọi lẽ phải. Nhưng chàng do dự như không dám đi Quảng-Yên. Rồi sau, không được tin tức gì của Lan, chàng cho ngay rằng Lan đã quên những phút điên cuồng mà nàng vụt có rồi. Bây giờ có lẽ nàng đương hối hận về bức thư nàng đã viết. Nam đến chỉ gợi mối đau đớn của nàng mà thôi. Vì thế chàng cũng cố quên như Lan. Có một lẽ chàng không dám tự thú là chàng muốn âm thầm kéo dài mãi cái tình yêu vô lý ấy ở trong lòng thiếu nữ, dù tình yêu ấy sẽ chỉ còn thoảng qua.

Nam đạp xe đi dạo quanh mấy phố, rồi hơn nửa giờ sau lại trở về ga.

Trước chỗ phát vé, hành khách còn vắng lắm. Chàng gặp ở gần đó Lan đứng bên một thiếu nữ vào trạc tuổi nàng. Chợt thấy chàng, Lan vội kêu :

— Kìa ông Nam, thưa ông đi đâu đấy ạ ?

Nam hơi luống cuống, vì chàng không định bụng nói dối nên không nghĩ sẵn câu trả lời.

— Không, tôi không đi đâu cả.

Có lẽ Lan ngẫu nhiên thốt ra một câu hỏi không đâu, nhưng Nam ngờ rằng nàng khéo đóng kịch nhất khi nghe nàng tiếp luôn câu mà nàng đã viết trong mảnh giấy gửi cho Nam buổi sáng :

— Thưa ông em ra tiễn chị bạn em đi Lạng-sơn.

Vừa nói nàng vừa trỏ thiếu nữ đứng bên. Nam ngả đầu chào. Rồi nói :

— Còn tôi, tôi tiễn một người đi Hải-phòng.

Dứt lời, chàng hơi lo, vì chàng chưa biết xe Phòng chạy trước hay sau xe Lạng. Nhưng chàng lại chợt nghĩ ra câu nói dối thứ hai : « Nếu xe Phòng chạy trước thì mình sẽ nói người bạn nhỡ giờ chứ gì »

Và chàng buồn rầu tự nhủ : « Đi từ câu nói dối nọ đến câu nói dối kia, mà làm như thế chỉ để khỏi phải đường hoàng đến chơi nhà nhau. Có phải khi lòng người ta bất chính thì người ta hay ưa con đường bất chính ? »

Nam mải suy nghĩ, đến nỗi không nghe thấy lời giới thiệu của Lan :

— Chị Phượng bạn học cùng lớp của em...

Thấy Nam lơ đãng nhìn ra đường. Lan phải đập vào tay chàng và nhắc lại câu nói rồi tiếp luôn :

— Và ông Nam họa sĩ trứ danh.

Nam cười :

— Trứ danh gì mà trứ danh, cô cứ chế diễu !

Lan trố mắt nhìn Nam. Nàng có vẻ kinh ngạc, mà không phải vì câu nhũn nhặn, nhưng vì chữ « cô » chàng dùng một cách rất tự nhiên. Và nàng trêu ghẹo :

— Họa sĩ trứ danh, lại là ông chú của em.

Nam hơi thấy nóng mặt, và chàng nói chừng để che ngượng :

— Chức ông chú thì xin nhận, còn chức họa sĩ trứ danh thì thực không dám. Vì chỉ mới họa sĩ chứ chưa trứ danh.

Phượng mỉm cười láu lỉnh :

— Thưa ông, trứ danh thực rồi đấy ạ. Tôi nhớ một lần Lan có đưa tôi đến xem phòng triển lãm của ông. Ông nổi tiếng rất là đích đáng. Nhưng mãi bây giờ tôi mới biết được có hân hạnh là bạn của cháu một nhà danh họa.

Tới giờ phát vé, Phượng đưa tiền nhờ Nam lấy vé hộ. Làm xong việc ấy, Nam ngả đầu chào hai thiếu nữ rồi dắt xe đi thẳng, mặc dầu chàng đã nhận thấy vẻ mặt sửng sốt của Lan. Sự thực, Nam chỉ đem xe đến gửi một khách sạn trước ga, và mươi phút sau chàng đã gặp hai thiếu nữ ở ngoài sân ga. Lan không giấu nổi vui mừng. Và Phượng nhanh nhẩu hỏi :

— Ông đã gặp ông bạn chưa ?

Nam quên bẵng câu nói dối bạn nãy và ngây mặt nhìn. Lan vội nhắc :

— Ông bảo ông đi tiễn bạn, vậy ông đã gặp ông bạn chưa ?

— À, chưa.

Rồi chàng cười nói tiếp :

— Anh ấy thì không khéo lại nhỡ xe mất thôi. Chẳng mấy khi là đi đúng giờ.

Phượng băn khoăn hỏi :

— Thưa ông, thế ông bạn ông ra Phòng có việc gì cần không ạ ?

— Cần thì chả có việc gì cần. Đi chơi...

Lan nhận thấy thời giờ đã kéo dài, và câu chuyện giữa ba người đã trở nên nhạt nhẽo, khó chịu. Vì thế khi xe sắp sửa chạy nàng vui cười sung sướng bắt tay bạn rất mạnh.

VÕ-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ
8 Place Négrier
HANOI — Tél. 77

hầu như lôi bạn ra ngoài toa.

Xe vừa khuất, Lan, không quay lại, bảo Nam, đứng bên :

— Em báo cho ông biết tin rằng thầy mẹ em đã cho phép em... không...

Nàng không nói dứt câu, vì không tìm được những tiếng gọn gàng và ổn thỏa để giảng nghĩa cho Nam hiểu rằng cha mẹ nàng đã chiều theo nàng mà từ chối hẳn người lời người đến hỏi nàng. Nhưng Nam cũng đoán được ý nàng. Sự thực, chàng đã đoán ra ngay khi nhận được thư Lan. Và chàng nói :

— Thế ra Lan nhất định không chịu lấy chồng !

Lan nhìn Nam, cái nhìn đầy trách móc. Nàng như thầm bảo Nam : « Một tin mừng như thế mà rửng rưng được ! » Và nàng bực tức, mắt muốn ứa lệ, rảo bước đi tới phòng đợi. Nam thủng thẳng theo nàng.

Sau các giờ xe chạy, phòng đợi vắng ngắt. Lan liếc qua vào trong chiếc gương treo, vì nàng sợ rằng nàng đã khóc. Nàng cố tươi sắc mặt lại khi nàng nhận thấy đôi mắt chỉ hơi đỏ. Nhưng lời nói của nàng vẫn còn run vì cảm động. Ngẫu nhiên Nam cũng nhìn vào gương, và chàng gặp khuôn mặt xinh đẹp của Lan, chàng thấy nhan sắc Lan tăng lên bội phần. Có lẽ Lan được thế là nhờ ở khoa phục sức mà chàng đã chỉ bảo cho. Nhưng chàng không để ý đến cách phục sức của Lan. Chàng chỉ thấy đẹp.

Yên lặng làm hai người ngượng ngùng. Nam bắt dầu :

— Thế là Lan đỗ bằng thành chung rồi đấy !

Lan bĩu môi tỏ vẻ không bằng lòng :

— Em đỗ đã được gần nửa năm rồi, bây giờ ông mới biết ?

— Ngày Lan đỗ tôi chả gửi thư chúc mừng là gì !

— Thế sao nay ông còn hỏi ?

— Tôi nhắc lại thôi đấy chứ ; Lan hay cự tôi lắm nhỉ !

— Không phải là em dám cự ông. Em chỉ phiền về nỗi ông không hiểu em.

Nam cười :

— Tôi hiểu cô lắm chứ. Tôi lại nhận thấy cô là một linh hồn rất lạ nữa. Sau cùng tôi xin thú thực rằng bức thư của cô đã làm cho tôi hết sức cảm động. Và tôi xin thề với cô rằng không bao giờ tôi đã có một ý tưởng... xúc phạm về cô. Vì tôi hiểu cô lắm... Cô chỉ có toàn những tình tình ngay thẳng và...

trinh bạch... Vâng, tôi hiểu cô lắm.

Nam tự nhận thấy giọng mình luống cuống. Và chàng ngừng nói để trấn tĩnh lại tim quá hồi hộp và trí quá bối rối. Trong khi ấy Lan lặng thinh ngồi chống tay như suy nghĩ sâu xa tới một điều gì...

— Nhưng mà, Lan ạ, những tình tình trong trẻo và tốt đẹp của Lan đối với tôi, một ngày kia Lan sẽ không có nữa, nếu Lan hiểu tôi như tôi hiểu Lan.

Nam chợt nghe thấy lời mình trịnh trọng và kiểu cách nữa. Chàng vờ bật lên tiếng cười và tiếp luôn :

— Ai lại đi yêu một nghệ sĩ bao giờ ! Yêu tác phẩm của họ thì cứ yêu, nhưng đừng yêu họ !... Họ không yêu ai đâu mà !

Lan phá lên cười to hơn Nam khiến mấy người phu khuân vác qua đấy quay vào nhìn. Nhưng Nam như không nghe thấy tiếng cười mỉa mai của nàng. Chàng vẫn bình tĩnh nói :

— Nếu tôi lấy vợ, thì cô quả thực là người tôi kén chọn. Tôi thề với cô như thế. Cô là con bạn thân của tôi ? Điều đó tôi không cần. Lấy con gái bạn, tôi cho cũng thường như lấy một người khác. Tôi là một nghệ sĩ đã quen sống cái đời tự do, hầu vô gia đình, thì gia đình vợ sẽ không thể làm phiền nổi tôi. Tôi lấy vợ là lấy vợ, thế thôi. Rồi vợ tôi với tôi sẽ biệt lập một gia đình, một tiểu gia đình. Vậy thì, sở dĩ tôi không đáp bức thư của cô, không phải... vì chỗ... tình bè bạn... không phải vì chỗ tình... chú cháu... Mà cũng không phải vì tôi không yêu cô. Trước kia tôi chỉ yêu cô như đứa em bé của tôi, tuy tôi yêu tha thiết và thành thực... Từ khi nhận được bức thư lạ lùng của cô thì có lẽ...

Nam im bặt và âu yếm nhìn Lan.

— Giá ngày ấy tôi đừng suy nghĩ gì cả thì có lẽ tôi đã hỏi cô làm vợ rồi. Nhưng tôi đã suy nghĩ và tôi nhận thấy tôi vô lý. Tôi cứ yên trí rằng cô sẽ suy nghĩ như tôi và cũng sẽ tự nhận thấy mình vô lý. Nhưng hình như cái tình chín tuồi đã ăn sâu vào tâm hồn ngây thơ của cô rồi. Tôi có biết hai người con chú con bác ở với nhau cùng một nhà từ lúc bé, rồi lớn lên yêu nhau và tự do lấy nhau. Đó không phải là ái tình đâu. Đó chỉ là tình ngây thơ ..

Thấy Nam ngừng lại, Lan khẽ hỏi :

— Thế rồi sao nữa ?

— Mà cho dẫu chúng ta thành thực yêu nhau nữa, thiết tưởng chúng ta cũng nên vì nghệ thuật mà hy sinh ái tình của chúng ta. Dàng buộc một nghệ sĩ vào trong gia đình thức cũng như đem một cây đa mà trồng vào một chiếc chậu sứ. Cây sẽ cằn cội không nảy nở được, mà cái chậu sứ có khi bị nứt, vỡ. Sao không để mặc nó sống cái đời tự do của nó, ngoài mưa nắng dưới bầu trời cao cả. Cô có thấy họa sĩ Bạch Hải không ? Trước kia đó là một thiếu niên đầy nhiệt huyết và tài năng. Bây giờ ông ta dù sống trong một gia đình đông con, nhiệt huyết chẳng còn mà tài năng cũng cạn. Hiện nay ông ta đương đi sâu vào cái đời trưởng giả, chỉ nghĩ cách làm giàu. Và, quý hóa quá, lại tin cả đất cát, mồ mả nữa. Tôi lấy vợ tức là đi đến cái đời trưởng giả ấy...

Lan nghiêm nhiên đứng dậy, nói :

— Em hiểu ông rồi : Thôi em xin về.

Và nàng lẳng lặng đi ra.

Nam đạp xe đưa nàng về tận nhà dì. Hai người không nói với nhau một lời.

Nhưng ngay chủ nhật ấy, Nam nhờ anh đi Quảng-yên hỏi Lan cho chàng làm vợ.

(Còn nữa)

Khái-Hưng

Niên khóa 1939 - 1940

Bắt đầu niên khóa sắp đến, **Trường HOÀI-ĐỨC** *ban nữ học sinh*. 70 phố Jules Ferry, Hanoi mở đủ các lớp ban thành chung (năm thứ nhất đến *năm thứ tư*) còn ban nam học sinh, 52 và 22 phố Lamblot chỉ mở *các lớp ban sơ-đẳng* và *năm thứ nhất* ban thành-chung.

Danh sách các giáo viên của hai ban :

Bà Michon cử nhân văn chương.
Berthe Cao đẳng pháp.
Lacombe Cao đẳng pháp.
Huỳnh Tấn giám đốc ban nữ học.
Nguyễn công Ngoạn Cao đẳng Tiểu học.
Bùi thị Diện cựu sinh viên trường nữ sư phạm Hué.
Trần thị Phúc cựu sinh viên trường nữ sư phạm Hanoi.
Nguyễn thị Bính cựu sinh viên trường nữ sư phạm Hanoi.
Trịnh thị Doan giáo viên dự khuyết và giám thị lưu trú nữ học sinh.
Cô Bùi thị Tình Cao đẳng pháp.
Régère Tú tài.
Lê thị Đường Cao đẳng tiểu học.
Đỗ thị Lý cựu sinh viên trường nữ sư phạm Hanoi.
Kiều thị Đồng — — —
Vũ thị Âu giáo viên dự khuyết.
Ông Yves Kergos tiến sĩ luật khoa và cử nhân văn chương.
Trần văn Hựu Tú tài có bằng P.C.B.
Trần văn Tuyên Tú tài toán học và triết học.
Nghiêm xuân Yêm Tú tài toán học, có bằng P.C.B.
Đặng trần Cốc tốt nghiệp cao đẳng mỹ thuật.
Phạm ngọc Khuê tú tài toán học và có bằng P.C.B.
Nghiêm xuân Tiếp tú tài toán học và có bằng P.C.B.
Nguyễn tiến Phúc đã dạy 13 năm ở các trường tư thục lớn Hanoi.
Huỳnh Tấn đã dạy 13 năm ở các trường tư thục lớn Hanoi.
Nguyễn đức Huy đã dạy 8 năm ở các trường tư thục lớn Hanoi.
Nguyễn quang Cần đã dạy 5 năm ở các trường tư thục lớn Hanoi.
Ngô văn Bản đã dạy 10 năm ở các trường tư thục lớn Hanoi.

NGÀY KHAI GIẢNG :

1er Septembre Ban sơ-đẳng.

4 Sept. Ban Thành-chung.

Lưu học-sinh ban nữ học phải vào trường một ngày trước ngày khai-giảng.

Ê LẮM!

PHẠM QUỲNH CÔNG TY!!

ÔNG Phạm Quỳnh là một nhà thâm nho.

Ông ta muốn bắt chước cụ tổ sư Khổng tử : trước hết viết văn, làm sách để truyền đạo ra thiên hạ, sau rồi cầy cục ra làm quan để hành đạo. Chỉ khác một cái là khi xưa cụ tổ sư hành đạo hợp thời, mà ngày nay ông học trò hành đạo thất sách.

Trong bảy năm ông làm vì một cột trụ trong Triều đình Huế, lương cao, bổng hậu, ông đã không làm được một mảy may cho dân cho nước. Và mới đây công việc của ông định làm, việc sang Pháp xin trở lại Hòa ước 1884 và sát nhập Bắc-kỳ vào Trung-kỳ dưới Triều-đình Huế, thật là một việc thất sách và vụng về hết chỗ nói!

Một việc có quan hệ đến vận mệnh cả một xứ mà ông coi như việc riêng của công ti ông. Ông đã quên rằng xứ ấy cũng có một viện dân biểu và những hội-đồng để thay mặt hơn bảy triệu dân. Công việc ông làm, ông không thèm hỏi ý kiến ai. Ông kéo công ti ông sang Tây, lấy cớ rằng đi dự lễ kỷ niệm cách-mệnh bên nước Mẹ. Đến Pha-Lê ông mới thò ngón ra, ông mới sủy cái việc mà công ti ông đã bàn soạn ở nước nhà một cách dấu diếm, cất lên, như một việc gian lận vậy!

Ông cũng thừa biết việc ấy nếu đem hỏi ý dân thì chẳng ai bằng lòng nào. Nhưng nó có lợi cho công ti ông, nó hợp với lòng tham danh vọng của ông thì ông cứ làm bừa.

Mục đích chứng thực cho hành động (La fin justifie les moyens).

Nhưng, việc to tát như thế làm vụng làm trộm, làm cất lẻn sao được!

Việc vỡ lở ra, lòng dân căm giận nổi lên bừng bừng! Hàng ngày, báo chí (rừ một vài tờ « lá cải » của công ti ông) đồng thanh bài bác. Những điện tín, những bức thư phản đối bay sang Pháp-đình, tỏ ra cho nước Mẹ biết rằng những lời ông xin xỏ ở bên ấy không hợp lòng dân.

Dân An-nam, nói đến trở về với vua quan An-nam, mà cứ rẫy đây đẩy không chịu, nghĩ thực đau lòng, nhưng khốn nỗi, lỗi ấy tại ai? Nói ra môi hở răng lạnh...!

Dân đất Bắc, như ông Phạm Quỳnh, nói cũng muốn lắm có một « tổ quốc để mà thờ », nhưng tổ quốc ấy phải là một tổ quốc thực hiệu. Chứ đòi về một thứ tổ quốc « bố vờ », mà ai mất hết những cái tự do hiếm hoi hiện có, thì ôi thôi, chúng tôi xin bái ngạnh ông Phạm Quỳnh lẫn công ti của ông và cả mũ cánh chuồn của các ông nữa!

Được tin nhân dân nước nhà phản đối kịch liệt công việc của ông định làm, chẳng biết ở bên Tây bụng dạ ông Phạm Quỳnh nghĩ sao?

Tôi vào địa vị ông thì tôi không còn mặt mũi nào trông thấy những nhà chánh trị bên Pháp mà ông đã đến để vận động việc của ông. Tôi cũng không mặt mũi nào trở lại đất nước nhà với cái thể ngã trước ngực nữa!

Ê lắm, ông Phạm Quỳnh ơi!

Thánh nhân đã dạy : « Người quân tử phải biết liêm sỉ ».

Nhưng ở đời, biết thích vinh thân, phì gia, phong thê, ấm tử, thì nhiều, chớ hiết liêm sỉ thì đã mấy ai, hỡi Phạm tướng công?!

Trạng Quỳnh Báo

— Nước «suýt» ở đâu anh nhỉ?
— Ra hàng thịt lợn thì khỏi!
— Không, nước «suýt-sờ (suisse) cơ mà!

ÔNG TƠ' BÀ NGUYỆT

VÀ 12 BÀ MỤ... SANG TÂY

(Nước Pháp, thấy số dân sút kém, nên phải đặt thuế đánh những người không vợ, không con và tiền thưởng để khuyến khích sự cưới xin và sinh đẻ. Ông Tơ, bà Nguyệt và 12 bà Mụ nước Nam phải sang Tây để giúp nước Mẹ việc gây nòi giống.)

Ông Tơ, bà Nguyệt thong dong,
Đem theo hàng kiện tơ hồng nghênh ngang :
Mười hai bà Mụ, rộn ràng,
Cũng tải hàng ngàn bì bột trắng phau.
Các ngài nhộn nhịp đi đâu?
Đi ra Hải-cảng, đáp tầu sang Tây.
Ngài thì giúp việc se giây,
Ngài thì săn sóc việc gây giống nòi.
Cho dân nước Mẹ chúng tôi
Từ nay nẩy nở sinh sôi bồng bồng!

◆

Rủ nhau ra bến Hải-Phòng,
Tiễn cụ Tơ Hồng, bà Mụ đi Tây.
Thuận buồm, xuôi gió cho may,
Ngài đi công-cán chuyến này nên công.
Bấy nay, con cháu Lạc-Hồng,
Lấy vợ lấy chồng, sinh cái sinh con,
Cũng nhờ tài thánh chuyên môn
Giúp cho mọi vẻ vuông tròn quá đa!
Trai mười sáu, gái mười ba,
Cụ Tơ đã kết nên bà nên ông.
Rồi, nhờ bà Mụ ra công,
Đẻ vung đẻ vãi, con bồng con mang.
Bây giờ chật đất nước Nam,
Các ngài hãy tạm màn màn, dừng tay!

◆

Kéo sang nước Pháp phen này
Để se duyên thắm cho tây cùng đăm.
Se cho những cặp vô tâm,
Chỉ thích chơi ngắm xác thịt khoái vui,
Trở nên như đũa có đôi,
Cùng nhau vẹn kiếp, giữ lời nước non,
Và chăm đẻ cái sinh con.
Ba vuông bảy tròn, lắm gái, nhiều trai.
Để cho nước Mẹ, một mai,
Thêm dân, thêm lính, thêm người đảm đang
Để mà giữ vững giang san,
Và ngăn giống Nhật-nhĩ-man vẫy vùng.

◆

Rủ nhau ra bến Hải-Phòng
Tiễn cụ Tơ Hồng, bà Mụ đi Tây.
Thuận buồm xuôi gió cho may,
Ngài đi công cán chuyến này nên công...

Tú Mỡ

Mách giúp

MỖI GIA ĐÌNH NÊN ĐỂ Ý! KHI HỮU SỰ KHỎI RỐI TRÍ!

Mùa hạ năm nay khí trời rất nóng bức, bịnh « Cảm nhiệt » phát sanh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia-đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hôn mê, làm Kinh, Ban, Trái, nhức đầu v.v.., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÁN » thời bịnh trong 15 phút, lành bịnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cắt có dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhãn dược » trị độ 50 bịnh nhơn.

BẮC-ÁI

100 Bd Tổng-đốc-phương — CHOLON

Về mùa hè lại trong lúc vải đắt, công cao này

dùng **CHEMISETTE**

tức là ta đã chọn thứ y phục hợp thời nhất, lịch sự và tốn ít tiền.

Manufacture CU GIOANH

70 Rue des Eventails, Hanoi — Tél. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

CÔNG DÂN GIÁO DỤC

TỰ DO Ở ĐÔNG DƯƠNG

của HOÀNG-ĐẠO

CHÚNG TA đã rõ thế nào là tự do, những quyền bất diệt của người và của công dân. Chúng ta đã biết rõ rằng xã hội, mục đích chỉ là để bảo vệ những quyền bất diệt ấy. Vì thế cho nên một xã hội đáng gọi là xã hội phải có một hiến pháp nêu cao quyền tự do, và có phương pháp để bảo đảm cho quyền tự do.

Lòng ao ước tự do là lòng ao ước chung cho cả nhân loại ; tự do đã trở nên sự cần thiết cho đời sống của mọi người. Chính nguyên nhân của cái phong trào mạnh mẽ và to tát đã đưa dân ta đến chế độ bảo cử mà lòng do ước tự do ấy. Với chế độ bảo cử, chế độ nghị viện nào cũng đều tổ chức thế nào cho quyền tự do của mọi người được đảm bảo đối với mọi sự áp chế của quyền lập pháp, quyền tư pháp hay hành pháp.

Đã là lòng ao ước chung của nhân như thế tất lòng ao ước tự do cũng là lòng ao ước của các dân tộc. Đông dương cũng « nhân tâm ấy, há thiên lý nào ! »

Nhưng ao ước tự do, không đủ khiến cho tự do có trong thực tế. Muốn biết dân Đông dương có được sống trong sự tự do không, ta hãy xem qua chế độ chính trị trong xứ ấy và điểm duyệt qua những quyền tự do có hay thiếu trong xứ.

Đông dương hiện nay, sống dưới chế độ thuộc địa, chế độ chỉ dụ. Nghĩa là, đối với toàn thể các xứ Đông Dương, ông tổng thống nước Pháp giữ quyền lập pháp ở trong tay. Tuy nhiên, riêng đối với Nam Kỳ, một xứ thuộc địa, quyền ấy không phải là tuyệt đối. Những đạo luật, do nghị viện Pháp ưng chuẩn và định rằng sẽ thi hành cả ở thuộc địa, ông tổng thống nước Pháp đã đem tuyên hành ở Nam Kỳ, ông không có quyền tự ý hủy bỏ hay thay đổi. Cái nguyên tắc ấy đã được tòa Phá án Paris công nhận là đúng. Cũng vì thế đạo chỉ dụ năm 1892 thay đổi đạo luật 1881 về tự do báo chí và đặt Nam Kỳ vào một chế độ giống hệt chế độ báo chí ở Trung Bắc, đã bị tòa Phá án Pháp coi là bất hợp pháp. Tự do báo chí ở Nam Kỳ, hiện nay mà có, là nhờ nguyên tắc ấy vậy. Ở các xứ bảo hộ, Trung Kỳ, Bắc Kỳ, Cao Mên, dưới chế độ chỉ dụ, còn có chế độ quân chủ riêng cho từng xứ nữa. Ông tổng thống có quyền, nghĩa là tự nhận lấy quyền thay mặt các vua bảo hộ để hành pháp, nhưng các vị vua này không mất hẳn quyền hành pháp của mình đối với những thần dân trong xứ họ, họ vẫn có quyền hành pháp. Chính vì thế, nên ta thấy ở Trung kỳ và Bắc kỳ, những chỉ dụ của nhà vua định luật một cách rất là chuyên chế.

Nói tóm lại, toàn thể Đông dương không có lấy một hiến pháp nào nêu cao quyền tự do bất diệt của người, trong đó có cả người Annam hay người Cao mên.

Không có hiến pháp, đó chắc chắn là một nguyên nhân của chế độ không tự do ở Đông dương vậy. Nhưng, nếu người ta muốn, thì dẫu không có hiến pháp, bao nhiêu quyền tự do cũng dần dà có đủ mặt ở Đông dương.

Trong khi đợi cái ngày đáng ghi ấy, sự thật bắt ta phải tuyên bố rằng dân Đông dương không được hưởng những quyền tự do mà chính nước Pháp, nước đỡ đầu cho Đông dương, đã từng tuyên ngôn là quyền bất diệt của nhân loại.

◆

Quyền tự do cá nhân, quyền tự do đáng qúy nhất? Người dân Đông Dương không được hưởng. Họ không được như công dân nước Pháp chẳng hạn, đi lại tự do trong nước, từ Nam ra Bắc hay ở Trung sang Lào, đều phải có một thứ giấy riêng, giấy căn cước; hơn nữa, người Annam cả mà sinh trưởng ở Bắc vào Nam làm ăn, có thể bất cứ ngày nào bị trục xuất ra ngoài Nam kỳ, giải hồi nguyên quán. Xét riêng về từng xứ, thì ta thấy Nam kỳ được hưởng một chế độ rộng rãi nhất: thuộc dân ở đấy được hưởng luật nước Pháp, nghĩa là có những bảo đảm của luật tố tụng Pháp. Sự phân quyền ở đấy rõ rệt hơn cả ; những vị quan tòa không phải là những nhà cai trị ; ngoài ra, bao nhiêu sự bảo đảm cho tự do cá nhân bên Pháp, thì dụ như quyền được có trạng sư bênh vực, đều áp dụng ở Nam kỳ cả. Không kể Nam kỳ, các xứ khác đều thiếu những sự bảo đảm ấy. Càng những nơi ở dưới quyền vua quan bản xứ nhiều hơn là những xứ tự do cá nhân bó buộc nhiều nhất. Thí dụ như Trung Kỳ và Bắc Kỳ. Ở Bắc Kỳ, tuy việc tư pháp và việc hành chính còn lẫn lộn, nhưng trên các tòa Nam án, còn có tòa Thượng thẩm không thuộc quyền chính phủ và trước tòa ấy, bị cáo nhân còn được trạng sư bênh vực. Trong Trung Kỳ thì một sự bảo đảm nhỏ cũng không có. Quyền tư pháp, hành pháp lẫn lộn ; quan lại muốn lạm quyền thế nào cũng được ; bị cáo nhân không có gì bênh vực mà cũng không có gì đảm bảo ; và vì thế, tự do cá nhân ở đấy bị dày xéo đến cực điểm.

◆

Tự do tư tưởng ? Nếu tư tưởng cứ để yên trong trí não, không phát biểu ra ngoài, thì có lẽ tư tưởng ở Đông Dương cũng được tự do. Nhưng tư tưởng nào phải là đồ vật cần phải giấu một chỗ ? Trong Nam Kỳ, thuộc địa, bao giờ cũng tiến bộ hơn nơi khác : tự do báo chí ở trong ấy bây giờ đã hóa ra thực sự. Ngoài ra, tự do hội họp, tự do lập hội, tự do nghiệp đoàn, tự do giáo dục, tự do chính trị đều đốt đuốc tìm không thấy cả.

Báo chí thì phải theo chế độ chỉ dụ Varenne, hội đoàn thì phải theo chế độ chỉ dụ 1933, nghĩa là đều sống trong một chế độ bó buộc cả.

Ở những xứ bảo hộ đặt dưới quyền vua quan bản xứ nhiều hơn, các tự do dân chủ lại càng bị dùn dập. Ở Trung kỳ chẳng hạn, là nơi quan lại Annam có quyền nội trị nhiều nhất, ta không thấy một chút tự do nào hết ; dân ở xứ ấy sống trong chuyên chế, sống, chết, hay, dở là tùy ý quan lại cả.

Chính phủ Pháp cũng biết rõ tình cảnh ấy và cũng đã nhiều lần hứa cho dân Đông dương một đời tự do và đáng sống hơn. Từ ông Doumer, qua ông Sarraut đến ông Varenne, chính phủ Pháp đã nhiều lần muốn giải phóng cho thuộc dân ở đất nước này. Và hiện giờ ông Mandel, tổng trưởng bộ thuộc địa, cũng nhắc lại và nhất quyết thực thành lời hứa xưa. Thực hành càng mau chừng nào, càng tỏ rõ cho dân Đông Dương biết rằng nước Pháp bao giờ cũng theo đuổi cái lý tưởng tốt đẹp của Cuộc Đại Cách Mệnh Pháp, là nêu cao các quyền tự do, quyền bất diệt của loài người, dẫu da vàng hay da trắng cũng vậy.

Hoàng Đạo

TOMBOLA ÁNH SÁNG

Số độc đắc : Tòa nhà gạch số 154 A phố Duvillier, Hanoi, giá 3.000$

Ngoài ra còn 50 lô khác có giá trị.

Ngày mở số nhất định : **12 Novembre 1939**

MỖI VÉ : Op 30

Có gửi bán ở Báo quán Ngày Nay và Đoàn-sở Ánh Sáng, số 28 phố Richaud

«Các bạn xa gần nhận vé bán xin kíp gắng sức lên, và nếu không thể hơn được nữa, thời *xin gửi trả vé ngay*, vì hiện nay ở Đoàn sở không có đủ để bán ».

Đặc biệt trong một tháng, sửa điện tính nửa tiền

Rỗ mặt, Sẹo lồi, Lũm thịt, Son tràm, Lang mặt, Da nhăn, Da thô

SỬA BẰNG MÁY ĐIỆN VÀ THUỐC. HỎI TẠI

Vú nở, người thon sửa điện từ 2$00

MỸ VIỆN AMY 26, phố Hàng Than — Hanoi

Sửa điện cho người đẹp hơn lên : da tươi mịn trắng, vú nở tròn đẹp mãi, thân thể son sẵn đều đặn, dáng đi đứng hoàn toàn xinh tươi.

Mlle Mai chỉ giúp tất cả vẻ đẹp như massage, maquillage v. v...

LỜI KHOA HỌC

LÊN CUNG TRĂNG

THỜI KỲ chúng ta sống hiện nay có thể gọi là thời kỳ những cuộc đi mạo hiểm (raids) lớn.

Ngày nay chúng ta chỉ hơi chú ý đến một cuộc bay qua Đại-tây-dương; những phi công bay từ Londres đến mỏm Bonne-Espérance bay Sydney cũng không khiến chúng ta chú ý đến mấy, trừ ra khi họ có định bay chung quanh hoàn cầu dưới tám ngày và có như thế nữa chúng ta cũng không lấy gì làm lạ lắm.

Nhưng dù người ta đã hết ngạc nhiên lắm rồi, thế mà cũng còn có những công cuộc dự định quá sức tưởng tượng của chúng ta.

Bạn có biết rằng hiện nay có ở Londres và ở Berlin hai hội nghiên cứu để giao thông với các vì tinh tú (Hội của Anh là British Interplanetary Society và hội của Đức dịch ra tiếng Pháp là Société Interplanétaire de Recherches) cùng định bắn trái đạn có chứa người lên mặt giăng. Ta hãy chờ xem hội nào sẽ tới đích trước.

Cái ý định ấy tưởng hình như vô lý, ngông cuồng khó tin, nhưng nếu ta xét đến những nhân tài đáng cho chúng ta tin cậy kia, thì đó không phải là — như người ta sẵn lòng tưởng — những việc dự định « trên trời » đâu.

Chẳng hạn người Anh đang nghiên cứu một cái máy dùng trái đạn bắn ra và sẽ chóng thoát khỏi lớp không khí bị sức hút của trái đất. Khi đã tới đấy, máy kia có thể đi hằng bao nhiêu ngày trong không gian mà không cần có một sức gì đẩy đi cả.

Rồi, khi hành khách muốn, họ sẽ hướng tới mặt giăng với một sức nhanh lạ lùng, khi ấy sẽ còn tăng thêm nữa vì sức hút của mặt giăng.

Cách hạ xuống mặt giăng sẽ vẫn dùng lối bắn pháo để hãm chậm lại.

Nhưng câu chuyện trở nên huyền hoặc khi những nhà thông thái vừa mới cả quyết rằng một trái đạn như thế có thể trở nên một khí giới chiến tranh có một công hiệu xưa nay chưa từng thấy. Trái đạn ấy có thể — ta nên coi chừng! — nhờ vì những cách tính thật đúng, khiến một hành tinh nhỏ đi sai đường và rơi từ trên cao hằng mấy nghìn cây số xuống một nơi nào, một thành phố nào đó ở trái đất theo ý muốn của người trên trái đạn!

Và vì thế những nhà thông thái Anh tuyên bố một cách nghiêm trang vững vàng rằng: «Chúng ta phải đến mặt giăng trước nhất, nếu không người Đức sẽ cắm cờ của họ ở đấy, và sự sáp nhập một thuộc địa như thế có thể trở nên rất nguy hiểm cho những dân tộc khác.»

◆

Trước những dự định «thần thánh» như thế, thiết tưởng chúng ta cũng được phép ngờ vực một đôi chút. Cho rằng một ngày kia cuộc du hành từ Trái đất lên Mặt giăng có thể thực hiện được, thì những nhà thông thái cũng phải nghĩ đến nhiều vấn đề khi nghiên cứu để đạt mục đích ấy. Nói ngay đến cái vấn đề thường là việc quay trở về thôi; và để chỉ kể thêm một vấn đề khác, có một chỗ rất khó xử: ta hãy tưởng tượng trái đạn khi ra ngoài lớp không khí bị sức hút của trái đất và khi ấy sức nặng sẽ mất. Ta sẽ còn có thể cầm thức ăn đưa lên miệng và nhai, nhưng tiêu hóa thế nào được nếu thức ăn không nặng nữa? Và làm cách nào để uống nếu nước «không chảy»?

(Song biết đâu những nhà thông thái sẽ chẳng tìm được cách giải quyết những điều khó khăn ấy — vì các ông chẳng đã thực hành biết bao nhiêu việc để tranh quyền cùng tạo hóa sao?)

(*Robinon*)
M. dịch

— Ối ông đội xếp ơi! Nó lấy mất ô của tôi rồi!!

KẺ CẮP — Người ta giả vờ. Thế mà cũng làm ồn lên.

BỨC ĐIỆN TÍN RÂY MÁU

ĐÂY là một bức điện tin cần cấp, anh Raymond ạ. Đừng phí mất một giây nào nhé.

Đó là lời ông chánh phòng giấy nhà bưu chính trung ương ở Toulouse. Raymond Pegssou không để nhắc lại đến hai lần. Anh nhảy lên xe, cắm cổ đạp và một lát sau đã tới phố Collège-de-Foix.

Đã hai năm nay, Pegssou chạy như thế trên các đường ở thành phố Toulouse. Anh là một thanh niên vui vẻ, nhưng làm công việc rất nghiêm. Một bức điện tin? Đó là tất cả Số mệnh trong một vài chữ. Ai tránh khỏi được tim đập mạnh khi người chạy giấy trao cho một bức điện tin, mảnh giấy xanh ấy mà trong có lẽ chứa một sự vui, một sự buồn, một cuộc đời mới?

Raymond không nghĩ nhiều thế. Anh làm phận sự — và làm đầy đủ...

Cho đến khi, ở góc phố, một cái xe ngựa đột hiện ra. Xe đạp đâm vào xe ngựa. Đầu anh đâm vào một tay xe. Hai giấy đồng hồ... Một tấm thảm kịch!

Khách qua đường và người lái xe vội xúm lại. Mặt tái đi và đầm đìa máu, mắt đã mất tinh thần, Raymond Pegssou được đưa vào hiệu thuốc gần đấy.

Khốn nạn! Anh vỡ sọ và đã hấp hối. Bóng cái chết đã làm mờ mắt anh.

Tuy thế, cố thu những làn lực cuối cùng, anh lắm bắm nói:

— Trong túi thư của tôi... một bức điện tin... cần cấp... phải đưa.

Đấy là những lời nói cuối cùng của anh.

Người ta còn có biết một thi dụ nào về lương tâm nhà nghề cao quý hơn không? Với cách xử sự của anh, cậu bé đưa thư ở Toulouse chẳng phải là một anh hùng sao? (Vu)

M. dịch

NGÀY NAY NÓI

Cô Kim Dung, Bắc-giang. — Muốn có một quyển sách luật (bằng pháp văn và quốc văn) áp dụng về thời đại này. Sách luật gồm đủ (code civil et pénal) nghĩa là quyển luật hoàn toàn trọn vẹn thì nên mua xem quyển nào?

Hiện giờ không có một quyển luật nào đầy đủ. Tuy nhiên, trong nhà cần phải có:

1) Về luật Annam — bộ Hoàng việt tân luật và quyển luật hộ Bắc-kỳ (code civil à l'usage des prédictions annamites du Tonkin).

2) Về luật Pháp — một quyển Codes dantoie.

Cô Kim Dung, Bắc-giang. — Một cửa hàng nữ cốc (céréales) có món bài, tưởng có quyền đi cân các nơi khác về bán tỉnh nhà. Khi về tỉnh có còn phải bị dán vé nữa không?

— Đã bẩn là không phải dán vé. Người nhà buôn có quyền đi cân mọi nơi đem về bán ở cửa hàng mình. Trả môn bài là đủ rồi, không còn bị dán vé thêm nữa.

Tinh Hồng, Hanoi. — Vào làng tây (naturaliser francais) phải có đủ những điều kiện gì và có lợi không? Lợi hay thiệt những gì?

— Vào làng Tây cần phải đọc đạo chỉ dụ ngày 23-12-1937 đăng trong quan báo. Có hai hạng người có quyền xin vào làng Tây. Một hạng, thi dụ như có bằng ở các trường Đại học Pháp, sẽ được tòa án nhìn nhận là dân Tây. Một hạng cần phải được chính phủ bằng lòng đặc cách cho vào làng Tây. Thí dụ như những người làm việc nhà nước lâu năm, hay đã giúp nhà nước về mặt thương mại, kỹ nghệ quá mười năm, v... v... Vào làng Tây sẽ thành ra một người công dân Pháp, có đủ quyền lợi và nghĩa vụ của một công dân Pháp, nhưng không còn dính dáng gì với quốc phong nữa.

Phương Xuân, Hanoi. Có một đôi khi ra can thiệp mà phải lôi thôi (như một anh viên trưởng cao đẳng mỹ thuật ni can thiệp giúp một cu li xe kéo mà bị giữ lấy thẻ xích tay dẫn về sở cảnh sát — tin các bạn hãy xích tay dẫn về sở cảnh sát — tin các bạn hãy hỏi thế, giữ lấy thẻ và có thể xích tay làm phạm đến danh giá người ta được không? Ta có quyền không đưa thẻ mà không ai bắt được không. Phải viện luật nào không?

— Can thiệp là một việc và bắt là một việc khác. Theo luật, người Annam lúc nào cũng phải đem thẻ theo.

Xin đừng

Có nhiều ngài xem báo, thấy món thuốc nào đăng quảng cáo có hai chữ: rTăng Dương là mua dùng, nhưng ít khi được loại lòng tin còn thêm hại nữa. Trái lại, thuốc:

SÂM NHUNG BỔ THẬN

của PHỤC ĐANG DƯỢC HÃNG

NÓI CHUYỆN

thân trong mình và đội xếp có quyền hỏi. Nhưng đội xếp không có quyền giữ thẻ và xích tay chỉ có quyền mời về sở cảnh sát. Lúc đó, bổn phận ta phải theo về sở ấy để biện luận phải trái.

Ông X ? Saigon. — Công ty trách nhiệm có gửi hạn (S. A. R. L.) người quản lý chốn đi tiền nhà không trả, chủ phố cho huissier đến tịch biên. Có cách nào người hội viên giúp người quản lý được không ? Làm cách nào ? Nếu hội viên nghèo, không đủ tiền hiến, có cách nào làm được không ?

— Hội viên có quyền kiện quản lý. Nếu người quản lý đã làm sự man trá, hay phạm tội gì trong phận sự, thì có quyền kiện về việc hình, bằng không vẫn có quyền kiện về việc hộ. Nếu nghèo quá, không có tiền theo kiện, thì phải gửi đơn cho ông biện lý xin tư pháp bảo trợ.

Tinh Hồng, Hanoi. — Thế nào là đệ tam quốc tế và đệ tứ quốc tế ?

— Xem loại bài « Chính trị và đảng phái của Hoàng Đạo », sắp sửa in thành sách.

Branto, Hanoi. — Một nhà văn viết bài đăng trên mặt báo, nhờ có sự lôi thôi xảy ra, người quản lý bị trách nhiệm đã đành, nhưng nhà văn ký tên dưới bài ấy, có bị đòi hỏi không ?

— Nếu có tên rõ, nhà văn vẫn có thể bị đòi hỏi được. Nhưng nếu không có tên ký, hoặc là chỉ ký biệt hiệu, thì chỉ có người quản lý chịu trách nhiệm. Trừ ra khi nào người quản lý nói rõ tên nhà văn ra.

Nhưng cho có nói tên tác giả, người quản lý không vì thế mà giảm trách nhiệm của mình.

Phi-lý, Hanoi. — Nói nhiều tiếng hơi khàn, cổ khó lại. Có thuốc gì uống khỏi ?

— Ở các hiệu thuốc tây có bán những thuốc ngậm đỡ rát cổ (cho những người đóng trò, ca hát, v. v.), rất nhiều thứ.

Boân Thành, Hanoi. — Chống án : phải chăng hình luật bên này không đủ phân sử, phải nhờ đến lòng công bằng (biết đâu ?) bên mẫu quốc. Và tình lý sử ra chắc đâu có hợp với tội trạng dân An-nam ở cách xa hàng mấy ngàn dặm ? Hay là cách cho tội nhân giàu, có chỗ tiêu bớt tiền đi ?

— Tòa phá án bên Pháp không xét lại những chi tiết phải trái của vụ án, mà chỉ xét xem án kết có đúng luật pháp và đã bảo đảm về luật pháp hay không mà thôi.

(xem tiếp trang 18)

Hội đánh thuốc độc

« Một vạn quan trả làm nhiều hạn để đầu độc chồng bà »

NHIỀU XỨ ở Mỹ đang bối rối vì một việc đánh thuốc độc ngộ nghĩnh và huyền não năm rĩ hơn tất cả những việc quan trọng xưa nay.

Trong nhiều xứ Pennsylvania, Delaware, New-York và New-Jersey, có một đảng đã tập nên để chuyên đánh thuốc độc những người chồng đã vào bảo hiểm thân mình cho vợ.

Hội viên của đảng đưa thuốc độc đến nhà, thuốc phong thành từng gói nhỏ, trong có lời dặn cách dùng. Người ta nói thuốc độc ấy là một chất giống như đinh-tử-thảo (*cigüe*, một thứ cây độc), trộn vào thức ăn, ăn phải sẽ thấy những triệu chứng y như bệnh đau bụng. Giá tiền để đầu độc một người là 60 bằng (10.000 quan), giả làm « nhiều kỳ hạn » sau khi được lĩnh tiền bảo hiểm.

Người ta ước chừng có trên trăm vụ đầu độc đã thi hành theo cách ấy. Người mệnh phụ thứ nhất bị bắt, bà Joséphine Romaldo, 41 tuổi, đã khai rằng một nhân viên của hội đã xui bà việc đầu độc và bà đã phạm tội để lĩnh một số tiền bảo hiểm là 1.400 dollars.

Tay đầu đảng là một người bí mật lấy tên hiệu là « le Rabbi ». Hiện hắn vẫn còn trốn... nếu, it ra hắn không hành động nữa !

(Vu)

Sút ba bàn trong ba phút

NGƯỜI TA có thể nói đó là một kỷ lục chưa từng thấy trong làng bóng tròn.

Hữu trung phong Tottenham G W. Hall chơi ở trong đội bóng vô địch Anh đấu với Irlande, đã sút được 5 bàn trong 7 bàn thắng, mà ba bàn trong... ba phút !

Bàn thứ ba là một miếng rất lạ lùng. Trong khi bên địch gỡ ra, Hall lấy được bóng, đá bổng lên rồi, trong khi bóng rơi xuống, chàng nhảy về phía cửa thành bên địch, quay lưng lại người thủ thành và, bằng một cái đá móc, đưa bóng vào lưới !...

(Junior)

Không thể tin được nhưng đúng sự thực

NGƯỜI TA sẽ tưởng đọc một truyện tưởng tượng về luân lý dùng để dạy trẻ em.

Trận chung kết để đoạt « cúp » Anh-cát-lợi đầu tiên về bóng tròn có từ năm 1872. Hai đội ban Wandevers và Royal Engineers gặp nhau.

Và... khi ấy không có trọng tài. Chỉ có một người giữ phận sự xem giờ để báo giờ giải lao và giờ tan cuộc.

Nhưng chơi như thế ra sao ? Rất giản dị. Khi một cầu thủ phạm lỗi, cầu thủ ấy đứng lại xin lỗi và mời bên địch đá cú phạt (coup franc) ..

(Junior)

Nghề bắt chó lậu thuế

BẠN có muốn có tiền để dành và giữ một chức vụ gần như công chức, mà chẳng phải khó nhọc hay khó khăn gì không ? Bạn hãy sửa đi, cố sức bắt chước những tiếng sủa khác nhau của các giống chó, và khi bạn đã có một cái tài trong nghề thuật ấy, bạn làm đơn đệ vào sở thu thuế ; bạn nói rằng bạn sủa rất tài, rồi bạn chờ tin. Vài ngày sau, bạn sẽ được gọi đến trước mặt một viên chức cao cấp để qua một kỳ hạch tiếng sủa.

Nếu trúng tuyển, bạn sẽ tức khắc được lĩnh chức « khám phá chó lậu thuế », lương do quĩ riêng của bộ Tài chính trả, vì chính phủ chưa công bố cái ngạch viên chức mới ấy, mà chỉ dùng một cách thầm kín, bí mật.

Nhưng cái chức vụ ấy thế nào ? Giản dị lắm : ban đêm bạn đi lượn các phố ở Paris. Trước mỗi cửa nhà, bạn dừng lại sủa mấy tiếng ; nếu trong nhà có chó, chắc thế nào nó cũng sủa lại. Bạn sẽ rút sổ ra để ghi lấy số nhà. Hôm sau, viên thanh tra của sở xét xem chó nhà ấy đã đóng thuế chưa, nếu không sẽ lập biên bản.

(Alm. Vermot)

LƯỢM LẶT

...Lại ở Tàu

NGƯỜI TA không biết rằng phần nhiều những câu ở Tàu xưa kia đều lượn chữ chi. Ấy là vì những ông Con Trời nhất định tin rằng ma quỉ chỉ có thể đuổi kịp ta được ở trên một con đường thẳng.

Ở gần cổng thành Bắc-kinh, người ta đặt một đường xe lửa chạy qua. Song ở ngay cổng thành, ngồi chễm chệ hai con sư tử bằng đồng. Vì thế khi bắt đầu làm đường xe lửa, người ta phải lấy xích sắt xích thật chắc đôi sư tử lại để tránh những sự nguy hiểm nếu công việc làm đường làm rồi sự yên tĩnh của chúng và khiến chúng nổi giận.

(Alm. Vermot)

Con hổ giết người được hưởng án treo

TRONG trại Jacmel ở đảo Haiti, một con hổ vừa rồi đã ăn thịt người chủ dạy thú. Tòa án định rằng phải giết con vật ấy đi.

Nhưng vợ người xấu số, cũng làm nghề dạy thú, kêu rằng bà chỉ có con hổ ấy, nếu mang giết đi thì sẽ là hại bà ! ... Và bà xin tòa hoãn việc giết con hổ ấy cho tới khi bà mua được một con hổ khác. Tòa chấp

THẦY — Chữ này là chữ gì ?
TRÒ — Chữ này là chữ Di.

đơn...

Ấy là một tờ báo ở Port-au-Prince (kinh thành đảo Haiti) thuật lại chuyện này.

(Alm. Vermot)

Một cái đồng hồ nghỉ ngày chủ nhật

CÁC nhà làm đồng hồ ở Glasgow (Anh) vừa mới đem tặng cho hoàng hậu Elisabeth, nhân dịp hoàng hậu trở về nước, một cái đồng hồ có lẽ độc nhất trong thế giới.

Máy đồng hồ làm theo kiểu máy móc của những đồng hồ danh tiếng ở nhà thờ Strasbourg hay ở Prague, và cứ mỗi giờ cùng với tiếng chuông đánh lại có một loạt hình nhân cử động. Các nghệ sĩ ở Glasgow đã có nhã ý tạc các hình nhân ấy giống mặt vua George III, vợ vua, mười lăm người con vua và những nhân vật tai mắt khác trong triều.

Nhưng sau cùng, các người Ecossais thành kính ấy nghĩ rằng không được lịch sự nếu bắt vua và tùy tòng của ngài phải « làm việc » ngày chủ nhật là ngày dành riêng cho Chúa Trời. Vì thế máy của đồng hồ đã xếp đặt thế nào để đúng ngày chủ nhật và lại bắt đầu chạy từ ngày thứ hai.

(Robinson)

Để cho thế giới được yên

NHỮNG việc xảy ra ở Dantzg làm náo động dư luận bên Anh, và ở trong nghị viện, các ông nghị xưa nay vẫn bình tĩnh và dè dặt, cũng tranh luận rất kịch liệt về những điều kiện của hòa bình chẳng kém gì các bạn đồng nghiệp của họ ở bên Pháp.

— Trời ơi, đến bao giờ chúng ta mới lại trở về những buổi hòa bình hơn !

Ông nghị Vernon Bartlette, ông nghị kịch liệt nhất của viện trả lời :

— Khi nào ? Rất giản dị : mọi việc đều sẽ yên ổn cái ngày bà vợ hóa của Franco nhận được giây thép báo tin Hitler bị ám sát trong khi đưa đám Mussolini.

(Mesidor)

M dịch

ăn đừng nhầm

y cáo cô hai
ại lòng Mẹ

THẬN TINH hiệu « MẸ CON »

TC HÀNG

đảm bảo đảm sự công hiệu của nó.

Giúp cho các cụ già thêm khỏe mạnh sống lâu và nhất là đa thị được hồng hào luôn. Giúp cho các bạn thanh niên sự « cường tráng ». Giúp cho những người ốm mới khỏi mau lại sức và trị tuyệt những bệnh thuộc về thận như : di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, ban đêm hay tiểu tiện, tai ù, mắt hoa, v.v...

Phục-Đáng Dược-Hàng *130, Rue de Paris — Cholon*

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN-CAO-LUYỆN
HOÀNG-NHƯ-TIẾP
Architectes diplômés P L G I.
Angle Rues Richaud et Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 879

HẠT sạn

Sen và Quỳ

T. T. T. Bảy số 271, trong kịch « Tỉa hương sen » :

Sen này người ta hay gọi là quỳ, sắc đỏ và cánh dài hơn mà nhỏ hơn sen trắng.

Làm như chỉ có sen trắng và quỳ đỏ. Nếu không có sen đỏ thì sao lại có màu « cánh sen » ?

●

Người chết lạ

Cũng kịch ấy :

Rồi thì ông già khép mắt lại và hắt hơi thở lìa trần.

Cái ông lão rõ lần thần, lúc chết còn lấy tay khép mắt lại và hắt hơi nữa.

●

Thế thì nàng chết !

Cũng số ấy, trong truyện « Trong nhà thương » :

...Ông bác sĩ già người Pháp mà chồng nàng thuê để chăm sóc cho nàng.

Nàng ở cữ mà thuê bác sĩ để chăm « sóc » cho nàng thì nàng sống sao được !

●

Vi von

Vẫn số ấy, trong truyện « Tiếng võng đưa » :

Những tiếng võng lại từ đâu bốc lên như một làn khói xa xôi và nặng nề.

Tiếng võng thì kẽo kẹt chứ sao lại bốc lên như làn khói ?

●

Tả chân

Cũng trong truyện ấy :

Hôm ấy tôi phải phạt, mãi tối mịt mới được về... Qua khe cửa tôi nhìn vào, thấy dưới ánh đèn hoa kỳ gầy ốt, bà cụ nằm cứng trên võng, mắt dương lo chỉ có lòng trắng, miệng há ra làm cho hai má hóp lại, lưỡng quyền xám đen và đỏ cao lên.

Trời tối mịt, và dưới ánh đèn hoa kỳ yếu ớt mà sao « tôi » nhìn qua khe cửa lại thấy được tinh tường thế ? Còn như bà cụ « nằm cứng » trên võng thì kể cũng khó đấy, dù cho bà ta đã chết rồi.

●

Hiểm hóc

T. T. T. B. số ấy trong truyện « những chùm nho » :

Thanh nghiêng nón quay đi, hơi thở gấp đôi lần ngực áo lụa mỏng.

Gấp đôi hay gấp ba lần ngực áo thì ai rõ ?

●

Triết lý bí

Cũng trong truyện ấy :

Hình như Thanh còn mang một người thứ hai nữa, trong trẻo hơn cả chính nàng, để thu hút lấy một tâm hồn dễ cảm như Hiền.

Thanh mang người thứ hai ấy ở đâu ? Còn người thứ nhất thì mang ở đâu ? Mà sao mang một người thứ hai nữa lại thu hút được tâm hồn ? Thánh cũng không hiểu nổi.

●

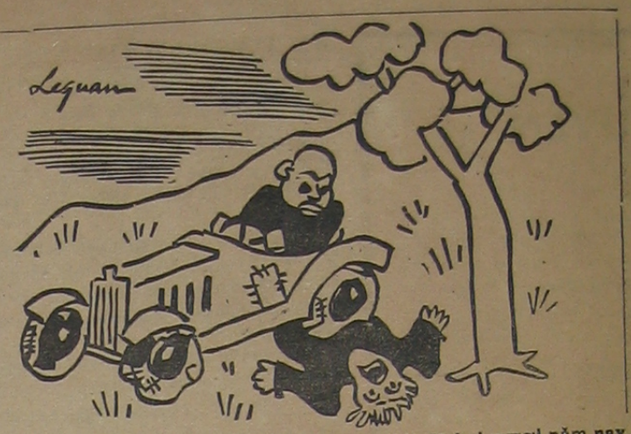
Và triết lý đặc

Cũng trong truyện ấy :

Y như một thây người sau mấy ngày đầm đuối đáy hồ lại trở lên mặt nước, không bao giờ Hiền thấy mình trơ trọi như lúc này.

Nếu trơ trọi mà y như một thây người sau mấy ngày đầm đuối đáy hồ lại trở lên mặt nước thì trơ trọi là chết đuối mất rồi.

HÀN ĐÀI SẠN

TÀI XẾ — Lỗi tại anh, tôi thạo nghề : cầm lái đã hai mươi năm nay.
NGƯỜI BỊ NẠN — Tôi thạo nghề hơn anh : đi chân từ hơn năm mươi năm.

HỘP THƯ

Ô. Ng-Bảo, Phủ lý — Đã tính tiền nhuận bút.

Ô. Lê Quân — Đã tính.

Ô. Xuân Dương, Nga Sơn — Sẽ gửi sách.

Ô. L. Quang, Hanoi — Ông cho biết địa chỉ, và gửi tài liệu đến.

Ông văn Thiên, Hanoi — Nhà xuất bản Đời Nay không nhận in những loại sách như thế. *Đ. N.*

Cô H. Hanoi — Cô đã sai hẹn. Tôi không hiểu ý tứ ra sao. *T. T.*

Ánh Sáng

Nguễn hữu Ân, Faifoo — Đã nhận được tiền vé Tombola A. S. do ông bán giúp, và xin cám ơn ông.

Văn phòng A. S.

SÁCH MỚI

MỘT TẤM LÒNG của Quách Tấn.
Giá . . . 0p.50

CẦU Ô

Cần người làm

— Có bằng Diplôme, tuổi từ 21 trở lên mà muốn chung mở một trường tư ở một tỉnh khác.

Hỏi M. Thịnh tòa báo.

— Cần nhiều thợ may giỏi về quần áo đầm và quần áo trẻ con. Lương cao.

Hỏi : Cự Sơn 57 Hàng Da, Hanoi

— Cần ngay 1 người thợ làm bánh ngọt thực giỏi, có chứng chỉ tốt. Lương cao.

Hỏi:Pinzon, Bd.Paul Bert,Nam-định

●

Tìm việc làm

— Trẻ tuổi,có bằng diplôme de l'école Internationale de coupe de Paris. Muốn tìm một chỗ làm tại Hanoi hoặc Saigon.

Hỏi : 53 Quai Piquet Pnom-Penh

— Học lực đủ dùng, nhanh nhẹn, đã làm qua các nhà buôn, biết đánh máy.Muốn tìm 1 việc trong các cửa hàng ở Hà-nội hay đi xa cũng được. Lương cần đủ dùng hàng ngày.

Hỏi M. Nguyễn manh Đồng N. 47 place Neyret (Cửa Nam) Hanoi.

— Trẻ tuổi, đã học qua năm thứ tư ban thành chung, hiện đang học ban tú tài. Muốn tìm một chỗ dạy học ở Hanoi để học thêm.

— Trẻ tuổi,biết đánh máy chữ, đánh và nghe morse thạo, giỏi kế toán, muốn kiếm việc làm ở Hanoi hoặc xa. Hỏi M. Mứa 72 grd'Bouddha Hanoi.

Thế - Giới - Ngữ ESPERANTO

Nay mai, hội Truyền-bá Thế-giới ngữ Esperanto sẽ mở tại hội quán Tri Tri phố hàng Quạt hai lớp học mới.

Một lớp để riêng cho những người giỏi Pháp văn, có thể dùng được sách học chữ Pháp, không cần phải giảng nghĩa thêm mấy. Còn một lớp để riêng cho những người sức học Pháp văn trung bình hay rất kém cũng được, sẽ trú trọng vào sự diễn giảng bằng tiếng ta, cho đến khi mọi người đều hiểu.

Muốn biết rõ thế nào là Esperanto và chương trình học ra sao, xin đến dự cuộc nói chuyện khai giảng (bằng tiếng ta) của ông Nguyễn văn Nhân, thư ký hội Đ. D. T. B. E. tại hội quán Tri Tri chín giờ sáng chủ nhật 3 Septembre này. Hỏi giấy mời tại nhà M. Nguyễn xuân Mỹ 68 rue du Coton Hanoi.

Ai gửi hai hào tem (0p.20) về ; Hội Đông dương truyền bá Esperanto 37 rue Laveran Hanoi, sẽ nhận được hai cuốn sách nhỏ để tự học Esperanto. Hỏi gì xin đính thêm tem để trả lời.

H.Đ.D.T.B.E. lai cảo

MUỐN ĐẸP các bà, các cô chỉ nên dùng SỮA, KEM, PHẤN, SÁP

LYNOX của các hãng CHUYÊN MÔN CHẾ RA

BÁN TẠI các hiệu bào chế Tây, các cửa hàng to hoặc tại ĐẠI-LÝ 18, RUE RICHAUD HANOI

Muốn ăn các món cơm tây cho đúng vị, phải đến

Café Restaurant JOSEPH

PHỐ BICHOT, HANOI

MỘT HÀNG CƠM ĐÃ NỔI TIẾNG

Thuốc quán và xì - gà

MELIA

Hút êm dọng và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

Hạn tây du

của HOÀNG ĐẠO

(Tiếp theo)

Về đế đô Phạm tiên ông hả ruột.
Loạn thiên cung, Hiến pháp chảy xuống trần.

NÓI về Lễ bộ kim tinh cùng Thượng Chi đều cưỡi mây bay lên thượng giới. Nhưng Thượng Chi cưỡi hộc đầu vân nhanh hơn Kim Tinh, té ra Kim Tinh chụt lại sau.

Thượng Chi bay đến trước Nam thiên môn, toan đi vào, bỗng trông thấy một bọn thiên binh bồng súng giữ cửa, không cho tiến lên.

Thượng chi nói :

— Lễ bộ kim tinh thực là đồ rối dá, đã mời lão tiên này còn sai người cầm súng giữ cửa.

Còn đang ngẫm nghĩ quanh co bỗng thấy Kim Tinh bay tới, Thượng chi nói :

— Ngươi đã vâng chiếu chỉ của thượng đế đến chiêu an ta, sao còn dàn quân canh cửa không cho vào?

Kim Tinh vừa cười vừa nói :

— Đó là thiên binh cùng người vốn không quen biết nên mới không cho ngươi vào. Khi nào người vào ra mắt đức Thiên tôn người phong cho ngươi một chức quan trọng trong tiên ban, tha hồ người ra vào tự do.

Thượng Chi gật đầu khen phải. Kim Tinh liền gọi thiên môn tướng lại bảo rằng :

— Nay ta vâng chiếu chỉ với Phạm Vương lên chầu, thiên tướng khá mở cửa cho chúng ta vào.

Cửa trời mở rộng, Kim Tinh dẫn Phạm Vương đến Linh tiên bảo điện tấu rằng :

— Muôn tâu Ngọc hoàng, hạ thần lĩnh chỉ đã vời được yêu tiên đến trước điện xin phục mệnh.

Ngọc hoàng phán hỏi :

— Ai là yêu tiên ?

Thượng Chi vội chạy ra lom khom quỳ trước sân rồng. Ngọc hoàng trông thấy cả cười phán rằng :

— Hỡi Thượng Chi ! Nay trẫm phong ngươi làm Giáo dục thượng tiên, chức quan đã đến cực phẩm, vậy từ nay không được làm sự càn rỡ.

Thượng Chi rập đầu vâng mệnh.

Ngọc Hoàng lập tức sai Thổ-cầu-quan Chương-Lỗ hai ban sây dựng phủ giáo dục thượng tiên ở phía hữu-vườn bàn-đào đặt làm hai dinh, một dinh là An-tĩnh-tư, một dinh là Minh-thần-tư có tiên lại giúp đỡ công việc, lại sai Ngũ đầu tinh quân đưa Thượng chi đến nhận chức, cho hai binh tiên tử, nghìn đóa kim hoa.

Thượng chi vâng lĩnh thiên ý, lập tức cùng Ngũ đầu tinh quân đến phủ mở vò tiên tửu cùng chúng uống rượu cho đến mãi chiều tối.

Từ đó Thượng chi lòng mãn ý đủ, ở nơi thiên cung vui sướng, khi nhàn hội họp các chúng bạn đi chơi các nơi tiên cảnh, cùng với Văn Toản đại thần, Băng Đoàn đại tiên, Thất Quảng chân nhân, Đắc Khải đại thần thân mật gọi nhau bằng anh em, cùng nhau ngày đi giong chơi cõi Đông, ngày đi giong chơi cõi Tây, không ở yên lúc nào.

Có một hôm Ngọc hoàng ra chầu, Hứa tinh dương chân bước ra tâu rằng :

— Tâu bệ hạ, hiện có Giáo dục đại tiên không công việc gì, chỉ sợ nhàn cư rồi sinh ra bất thiện, chi

bằng cho hắn cai quản một việc để hắn có chức sự bó buộc.

Ngọc hoàng ngài tâu lập tức truyền vời Thượng chi đến.

Thượng chi hớn hở đến ngay kêu rằng :

— Bệ hạ vời tiểu tiên đến thăng thưởng cho chức gì ?

Ngọc hoàng phán rằng :

— Trẫm thấy người thong thả nên giao cho ngươi việc coi giữ vườn bàn đào.

Thượng chi mừng rỡ tạ ơn lui chầu ra về vào vườn đào tra xoát. Thần thổ địa trong vườn ra hỏi, Đại tiên trả lời :

— Ta vâng chiếm cai quản vườn

đào này, nay đến khám xét.

Thần thổ địa vội vàng thi lễ rồi gọi một bọn lực sĩ đến đưa Thượng chi đi du ngoạn trong vườn. Được hồi lâu, Thượng chi hỏi thần thổ địa rằng :

— Ở trong vườn này có chừng bao nhiêu gốc cây ?

Thần thổ địa nói :

— Cả thảy 3 nghìn 6 trăm gốc. Phía trước mặt có 1200 cây, hoa quả ít lắm, ba nghìn năm mới một lần chín, người ăn thì thành đạo thành tiên, thân thể khỏe mạnh và nhẹ nhàng ; chính giữa có 1200 cây, hoa thơm quả ngọt, sáu nghìn năm một lần chín, người ăn thì có thể cưỡi mây đạp gió, sống mãi không già ; phía sau 1200 cây, vỏ tía hạt nhỏ, chín nghìn năm mới một lần chín, người ăn thì cùng trời đất cùng sống lâu, cùng mặt trời mặt trăng cùng tuổi.

Thượng Chi nghe nói trong lòng mừng thầm, tra đi đến rồi về phủ. Từ đấy, năm ba hôm lại một lần vào vườn du ngoạn, mong cho quả chóng chín, chứ không đi chơi xa nữa.

Một hôm, Thượng Chi chợt trông lên cây thấy đào chín quá nửa, lòng thèm muốn ăn đào đã lên đến tột bực, ngặt có thần thổ địa cùng các lực-sĩ theo sau. Bỗng Thượng-Chi nghĩ ra một mẹo bảo bọn đi theo rằng :

— Các ngươi hãy ra cửa đợi, ta còn ngắm cảnh một mình để tìm hứng ngâm thơ.

Chúng tiên vâng lệnh lui ra.

Thượng Chi mỉm cười một cách ranh mãnh, giả vờ hát lên câu ca dao.

Con cò là con cò quắm,
Chửa đi đến chợ đã lăm ăn quà.

Nhưng thực ra, Phạm tiên ông đã cởi ngay mũ áo trèo lên cây chọn những quả đào lớn thật chín ngồi trên cây ăn no ăn chán. Đoạn, nhảy xuống đội mũ mặc áo vừa đi vừa hát.

Muốn tắm mát thì lên ngọn con sông đào.
Muốn ăn xim chín thì vào rừng xanh.

Ra đến cửa gọi chúng tiên về phủ.

Từ đó, cứ cách hai ba hai ba ngày, Phạm tiên ông lại lập mẹo như thế, nội bao nhiêu đào chín ăn dần mòn hết cả.

Một buổi sáng kia, Vương-mẫu nương nương đặt tiệc yến ở Dao-trì, mở hội bàn đào, sai một bọn tiên nữ áo vàng, áo đỏ, áo xanh, áo trắng, áo tím, áo tía, áo quan lục, bảy vị tiên cô đến vườn Bàn đào hái đào.

Bảy vị tiên nữ đến cửa vườn thấy thổ địa cùng các lực sĩ và hai vị tiên ở phủ giáo dục đứng canh giữ cửa vườn, bèn tỏ rõ cho biết ý muốn của Vương mẫu.

Thần thổ địa nói :

— Thưa với tiên nga, năm nay ngọc hoàng có sai Giáo dục thượng tiên cai quản, phải bảo cho thượng tiên biết mới dám mở cửa.

Tiên nữ hỏi : Thượng Tiên ở đâu ?

Thổ địa nói : Ở trong vườn.

Tiên nữ nói : Bảo hắn ra đây.

Thần thổ địa đi vào trong vườn tìm mãi không thấy, chỉ thấy mũ áo bỏ lại ở hoa đình.

(Còn nữa)

Hoàng Đạo

NGÀY KHAI TRƯỜNG

gần ngày vào học của các em. Tất các Ngài đang muốn tìm những thứ quần áo gì hợp cho các em trong khi đi học được mát mẻ, sạch sẽ và rẻ tiền; thì các ngài chỉ nên lại hiệu:

VĨNH-LONG

53, Rue de la Citadelle 53
(liền cạnh Ciné Olympia)
HANOI

Các em trai, hay gái từ 5 đến 10 tuổi đi học nên vận

ÁO TABLIER

QUẦN ÁO TRẺ CON
KIỂU MỚI BÁN BUÔN

Ngân phiếu gửi cho:

Monsieur le Directeur
du Journal NGÀY NAY
80, Av. Grand Bouddha — Hanoi

Đừng đề tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và trị sự như thường đã xảy ra.

Một địa chỉ các bà, các cô nên nhớ

Là nhà chuyên môn làm áo tắm đã lâu năm, có nhiều kiểu áo mới chế rất đẹp, làm bằng laine bền màu.

Mặc vào tôn hết vẻ đẹp thân thể.

GIÁ HẠ

ÔNG «TỰ VỊ» (1)

TRUYỆN NGẮN của SOMERSET MAUGHAM

THẠCH-LAM dịch

Tôi có ác cảm với Max Kelada ngay trước khi biết hắn ta. Cuộc đại chiến vừa kết liễu, và tầu của các hãng hàng hải đều chật ních. Phải bằng lòng những chỗ mà các hãng đã có lòng tốt dành cho mình. Không có hy vọng gì được một cái ca-bin riêng, và tôi phải lấy làm sung sướng khi tìm được một cái có hai giường ngủ. Nhưng tôi nhăn mặt khi biết được tên người lạn buồng. Tên ấy hẳn hứa những cửa sổ tầu đóng và những đêm ngạt hơi. Phải chung buồng những 14 hôm đã không thú vị gì. Tôi đi từ San Francisco (2) đến Yokohama (3), nhưng nếu là ông Smith hay ông Brown nào đó có lẽ còn đỡ khó chịu hơn.

Khi tôi xuống tầu, những hành lý của Kelada đã mang đến rồi. Hình dáng của những hành lý đó không làm tôi thích chút nào: nhiều nhãn hiệu (4) trên va ly quá, và một cái hòm kếch xù. Hắn ta đã lấy ra những đồ trang điểm: nước hoa, nước xức tóc và brillantine đều ở hiệu Coty ra. Những bàn chải mun của hắn, với dấu chữ vàng, có lẽ cần phải một lần chùi kỹ. Tôi không ưa Kelada một chút nào. Tôi vào phòng-hút-thuốc và thử bầy trận chơi. Vừa mới bắt đầu, một người đã lại gần tôi và hỏi xem tôi có phải là ông ấy ông nọ không.

— Kelada, — hắn tự xưng như thế với một miệng cười để lộ hai hàm răng trắng.

Và hắn ngồi xuống.

Tôi nói:

— Hình như chúng ta cùng chung phòng thì phải.

— Thật là may quá! Người ta chả bao giờ biết trước rằng sẽ gặp gỡ với người nào. Tôi rất mừng được biết ông à người Anh. Ở xa nước nhà, chúng ta phải gần gụi nhau, phải không?

Tôi nheo mép:

— Ông là người Anh?

Lời tôi hỏi có lẽ hơi sẵng.

Hắn đáp:

— Hẳn thế. Tôi làm gì có vẻ mặt một người Mỹ. Tôi là người Anh trăm phần trăm.

Và để chứng tỏ, hắn rút giấy thông hành ra và phất dưới mũi tôi.

Nhà Vua thật có những thần dân lạ lùng. Kelada người lùn và mập, mặt cạo nhẵn, nước da đen, với cái mũi hoẳm xuống và đôi mắt rất to và sâu. Mớ tóc dài của hắn bóng và quăn. Hắn nói luôn miệng, không giống người Anh chút nào, và hay hoa tay. Có lẽ xem kỹ, tờ giấy thông hành sẽ trình bày rằng Kelada đã ra đời ở dưới một trời xanh hơn trời của nước ta.

Hắn hỏi tôi:

— Ông uống gì?

Tôi nhìn hắn, lưỡng lự. Bấy giờ đương có luật cấm rượu, và đúng lý ra, thì không có lấy một giọt rượu ở dưới tầu. Lúc không khát, tôi tự hỏi không biết ghét bia hơn hay nước chanh hơn. Nhưng Kelada bướng về tôi một nụ cười á-đông:

— Một cốc Whisky hay Martini nguyên chất, tùy ý ngài.

Ở mỗi túi dựng súng lục, hắn lôi ra một chai nhỏ và để trước mặt tôi. Tôi chọn rượu Martini. Hắn gọi bồi bảo lấy một thùng nước đá và cốc. Tôi bảo:

— Tuyệt! rượu của ông.

— Vậy thì, khi nào hết thì lại có nữa, và nếu ông có bạn hữu ở tầu, cứ việc bảo rằng một bạn ông có rượu uống thả cửa.

Kelada rất lắm lời. Hắn kể chuyện New York và San Francisco. Hắn bàn luận về kịch, chớp ảnh và chính trị.

(1) Nguyên văn là: M. JE-SAIS-TOUT dịch giả chưa tìm được tiếng nào dịch đúng hơn để thay cho tiếng dịch tạm này.

(2-3) Hải cảng lớn, một của Hoa Kỳ và một của Nhật Bản, ở hai bên Thái bình Dương.

(4) Nhãn hiệu của những khách sạn các nơi mà người hành khách qua. Xem những nhãn hiệu trên hành lý của một người có thể biết người ấy đã ở những tỉnh nào và trọ ở hàng nào.

Ai muốn?

ĐẠI-LÝ BÁN

Rượu Dâu

(Lê-Quỳnh, Quảng bình)

là một thứ rượu mùi, vừa ngon vừa bổ làm toàn chất tươi.

Viết thư về thương lượng với Tổng phát hành

Maison Ngộ Như
49, Rue de la Gare — Vinh

CON CHIM

PHÒNG TÍCH

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mỏi mệt, buồn bã chán tay, bị lâu năm sắc da vàng, da bụng dầy. Còn nhiều chứng không kể siết.

Liều một hận uống 0p.25 — Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay
Liều hai hận uống 0p.45.

VU-DINH-TAN Ân tứ kim tiền năm 1926 — **178 bis Lachtray, Haiphong**
Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI: **AN-HÀ** *13 Hàng Mã (Cuivre) — Hanoi*
Đại-lý bát hành khắp Đông-dương: **NAM-TÂN** *100 phố Bonnal — Haiphong*
Có hơn 100 Đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mên và Lào có treo cái biển tròn

Hắn theo quốc gia chủ nghĩa. Lá cờ của nước nhà vẫn làm cho tôi cảm động, nhưng phất bởi tay một ông ở Alexandrie hay ở Beyrouth, thì đối với tôi cũng mất chút ít giá trị. Kelada suồng sã lắm. Tôi không muốn có vẻ người kiểu cách, nhưng tôi tưởng một người không quen biết có thể gọi tôi là ông khi nói với tôi. Có lẽ muốn cho tôi dễ chịu mà Kelada đã bỏ cái tiếng gọi ấy. Tôi không ưa Kelada. Lúc bắn ngồi xuống, tôi đã hẳy quân bài. Cho rằng mới gặp nhau, nói chuyện như thế là đủ rồi, tôi lại phá trận.

Kelada nói:—Quân tam trên quân tứ.

Không gì khó chịu hơn, khi ta hẳy trận, mà nghe người khác nói quân bài đi đâu trước khi mình đoán tới.

— Đúng rồi, đúng rồi! Hắn kêu lên thế : — quân sập trên quân chếch.

Lòng giận giữ và cảm tức, tôi phá hết trận. Hắn ta bèn vồ lấy cỗ bài.

— Ông có thích những cách trảo bài không ?

— Không, tôi ghét lắm.

— Thế để tôi cho ông xem cách này.

Hắn cho tôi xem ba cách. Rồi tôi bảo rằng tôi xuống phòng ăn để giữ chỗ.

—Vô ích.Tôi đã giữ rồi.Tôi nghĩ rằng chúng mình đã chung buồng thì cũng có thể ngồi cạnh nhau được.

Tôi không ưa Kelada.

Tôi không những chung phòng với hắn ta, và ba lần một ngày, ngồi cùng bàn, nhưng cũng không bước bước nào trên cầu tầu mà không có hắn ta theo. Không thể lờ đi được, hắn không hiểu đâu. Hắn tưởng ông sung sướng gặp hắn cũng như hắn sung sướng gặp ông. Giá ở nhà, thì ông có thể tống hắn xuống thang gác và rập cửa vào mặt, để hắn vẫn ngờ rằng hắn đã quấy rầy ông. Gặp ai cũng làm thân, nên mới ba ngày mà hắn đã quen biết mọi người ở dưới tầu. Bất cứ việc gì hắn cũng dính vào. Hắn gây lên những cuộc đánh đố, đu đặt tiền, quyên tiền làm giải thưởng thể thao, xếp đặt các cuộc *palet* và đánh *golfi*, những cuộc hòa nhạc và khiêu vũ trá hình. Chỗ nào cũng có hắn cùng một lúc. Hắn thật là kẻ bị người ta ghét nhất ở dưới tầu. Chúng tôi gọi hắn là « Ông Tự Vị », ngay cả trước mặt hắn. Hắn lại cho thế là người ta khen. Nhất là trong bữa ăn, hắn không kiềm giữ nữa. Lúc ấy, trong ngót một giờ đồng hồ, hắn không tha người ta.Hắn vui vẻ,lắm điều, hay gai ngạnh.Cái gì hắn cũng biết hơn người ta cả và phật ý nếu ai hơi cãi lại. Hắn không buông một câu chuyện nào, dẫu là câu chuyện vô ích, trước khi bắt người ta theo quan niệm của hắn. Chả bao giờ hắn nghĩ hắn có thể lầm lẫn được. Hắn là một người không bao giờ sai lầm. Tôi với hắn ngồi ở bàn ông thầy thuốc trên tầu. Kelada muốn kể chuyện gì cũng được, vì ông thầy thuốc thì lười, còn tôi thì hoàn toàn mặc kệ, nếu không có Ramsay, một người cùng bàn khác. Cũng chắp nhứt như Kelada, ông này khó chịu vì tính tự phụ của hắn. Cuộc cãi nhau dài giòng của hai người có khi trở nên gay gắt.

Ramsay làm ở tòa lãnh sự Mỹ và ở tại Kobé. Cái anh trai tráng ở vùng Trung Đông ấy, béo mỡ nhũn mềm mà da ngắn quá, thật nứt ra trong những bộ quần áo may sẵn. Anh chàng trở lại làm việc, sau khi đã qua New York đón vợ về nghỉ đấy một năm ở nhà. Bà Ramsay là một người thanh lịch và con nhà gia giáo. Việc trong lãnh sự không được mấy lương, và bà ta ăn mặc rất giản dị. Nhưng bà biết cách ăn mặc. Tuy có vẻ cao quí con nhà nhưng không có gì ở bà khiến tôi chú ý nếu bà không có một nết tốt có lẽ rất nhiều các bà bây giờ có, nhưng mà họ giấu kỹ lưỡng : ấy là tính nhũn nhặn. Sự nhũn nhặn chiếu sáng trên người bà như một đóa hoa trên cái áo khoác.

Một buổi chiều, đang bữa ăn, câu chuyện xoay về những hạt trai. Ngày ấy trên các báo người ta nói đến ngọc trai nhân tạo của Nhật bản, và ông thầy thuốc đoán rằng có lẽ hạt trai nhân tạo sẽ làm hạ giá những hạt trai thật. Hiện giờ hạt trai nhân tạo đã đẹp lắm : một ngày kia có lẽ hoàn toàn. Theo thói thường, Kelada vớ lấy câu chuyện. Có lẽ Ramsay cũng không thạo về việc ấy, nhưng hắn ta không thể tự ngăn không khỏi anh chàng xứ mặt trời mọc kia một câu, và chỉ năm phút, cuộc cãi lộn đã mở dần. Tôi đã thấy Kelada hăng hái và bẽm mép nhưng chưa bao giờ như lần này. Một câu của Ramsay khiến hắn nổi nóng : hắn đập tay xuống bàn và hét lên :

— Nhưng mà tôi biết cái gì tôi nói. Tôi đi Nhật chính là để nghiên cứu về những hạt trai có tiếng ấy. Tôi ở trong nghề và không có một người nhà nghề nào để phản đối tôi, Tôi biết hết cả những hạt trai có tiếng và xin ông biết cho rằng không ai bắt bẻ tôi được trong việc này.

Thật là những điều mới lạ cho chúng tôi, vì tuy lắm điều, Kelada chưa bao giờ nói đến nghề của hắn. Chúng tôi chỉ biết mang máng rằng hắn sang Nhật có việc. Hắn nhìn chúng tôi, thắng thế :

— Không bao giờ họ có thể cấy được một hạt trai mà một người chuyên môn như tôi lại không nhìn một cái biết ngay.

Hắn chỉ tay vào chuỗi hạt của bà Ramsay :

— Tôi dám cam đoan với bà rằng chuỗi hạt của bà chẳng bao giờ mất giá đi một xu.

Bà Ramsay mỉm cười nhã nhặn và nhét chuỗi hạt trong cổ áo. Ramsay cúi xuống. Anh chàng nhìn chúng tôi và mỉm cười.

— Chuỗi hạt trai đẹp đấy chứ, phải không ?

— Tôi nhận biết ngay từ lúc đầu, Kelada trả lời. Chà, tôi đã tự bảo tôi, đấy mới thật là ngọc trai chứ.

— Không phải chính tôi đã chọn được nó, tôi xin thú thực thế. Tôi rất muốn được biết ông đánh giá nó bao nhiêu ?

— Ồ, ngay tại gốc, thì độ vạn rưỡi bạc. Nhưng nếu ở Phố thứ Năm (5) thì chưa biết, có thể tới ba vạn.

Ramsay có một cái cười dữ dội :

— Có lẽ ông sẽ lấy làm lạ rằng nhà tôi đã mua nó ở một hiệu tạp hóa New York, ngày chúng tôi xuống tầu, có mười tám đồng bạc.

Kelada đỏ mặt :

— Ông chỉ đùa ! Không những hạt trai này thật, mà tôi cũng ít khi được trông thấy một chuỗi hạt nào đẹp thế.

— Ông muốn đánh cuộc không ? Tôi cuộc một trăm bạc rằng là của giả.

(5) Bên Hoa Kỳ, các phố thường không có tên, chỉ gọi bằng số.

— Cuộc.

Bà Ramsay nói : — Ồ, Elmer, anh không thể đánh cuộc như thế được đâu.

Bà mỉm cười, và giọng bà vẫn lơn một cách đáng yêu.

— Tại sao không ? Khi chắc là được, thì có là một thằng ngốc mới không thừa hưởng lấy cơ hội.

— Nhưng làm thế nào mà thử được ?

— Bà Ramsay tiếp. Chỉ có lời tôi với lời ông Kelada làm bằng.

Kelada đáp :

— Bà cứ đưa tôi chuỗi hạt, nếu là của giả tôi biết ngay. Tôi có thể mất không trăm bạc được.

— Tháo ra, em ạ. Cứ để cho ông ấy xem kỹ lưỡng.

Bà Ramsay ngần ngại. Bà đề tay lên cái khóa chuỗi ngọc.

— Tôi không thể mở được. Ông Kelada cứ tin ở tôi vậy.

Tôi bỗng đoán thấy một tai nạn, nhưng tôi không biết nói gì.

Ramsay đứng lên :

— Để tôi tháo cho

Và trao chuỗi hạt cho Kelada.

Hắn liền lấy ở túi ra một cái kính hiển vi và xem xét chuỗi hạt. Một nụ cười đắc thắng chiếm cả nét mặt nhẫn thín của hắn. Hắn đưa trả chuỗi hạt. Hắn sắp nói. Đột nhiên, hắn nhìn thấy nét mặt bà Ramsay. Bà ta hình như sắp ngất đi. Tái mét mặt lại, bà ta nhìn hắn. Làm sao anh chồng lại không nhận thấy cái tiếng gọi cầu cứu thất vọng của đôi mắt lạc đi ấy ? Kelada yên lặng há hốc miệng. Hắn đỏ bừng mặt lên. Người ta thấy hắn cố sức để giữ mình lại.

— Tôi chịu tôi nhầm, hắn nói. Bắt chước khéo lắm, nhưng có kính tôi nhận ngay là của giả. Mười tám đồng, thật chỉ đáng giá thế.

Hắn mở ví lấy tấm giấy một trăm.

Không nói một tiếng, hắn trao cho Ramsay.

— Có lẽ việc này sẽ làm cho ông bớt tự phụ lần khác, ông bạn trẻ ạ. Ramsay vừa nói vừa nhận tờ giấy bạc.

Hai bàn tay của Kelada run lên.

Câu chuyện lan ra khắp tầu, và đến chiều, mọi người đều chế riễu hắn ta. Thực là một trò vui vì đã cho « ông Tự Vị » vào tròng. Nhưng bà Ramsay ở lại phòng với một cơn rức đầu.

Sáng hôm sau, tôi trở dậy và đương cạo mặt. Kelada nằm dài trên giường hút thuốc lá. Bỗng nhiên có một tiếng động sẽ, và tôi thấy một phong thư hiện ra dưới cửa. Tôi mở và nhìn ra bên ngoài. Không một ai. Tôi nhặt lá thư : thư đề gửi cho Max Kelada. Tên người viết bằng chữ hoa. Tôi đưa cho hắn.

— Ai gửi thế này ? (*Hắn mở ra*). Ồ !

Phong bì chỉ đựng có tấm giấy một trăm. Hắn nhìn tôi và lại đỏ mặt nữa. Hắn sẽ nhỏ phong bì và đưa tôi :

— Ông làm ơn vứt hộ tôi cái này qua cửa sổ.

Tôi nghe lời. Rồi tôi nhìn hắn mỉm cười. Hắn nói :

— Có vẻ một anh ngốc thì chả bao giờ thích cả !

— Chuỗi hạt trai thật à ?

— Nếu tôi có một cô vợ xinh, không bao giờ tôi để một năm ở New York trong khi tôi ở Kobé.

Tôi bớt ghét Kelada. Hắn mở ví và xếp vào cẩn thận tấm giấy một trăm.

SOMERSET MAUGHAM

Thạch - Lam *dịch*

Hạnh - phúc rung - rinh...

— Tôi chán mợ ấy làm. Trong chỗ vợ chồng dường như có điều bất mãng lạnh lùng. Than ôi, tình duyên !

— Cậu ấy đáng ghét lắm. Tuổi chưa bao năm mà cóm-róm như cụ bảy mươi. Than ôi, thú xuân tìm đâu nữa !

— Thuốc VẠN-BẢO là cứu-tinh của tình yêu. Khi trước nếu hai ta đã biết dùng nó, thì đâu phải riêng hận, riêng sầu...

Thuốc VẠN-BẢO mạnh xấp 10 lần thuốc bổ-thận cựu-truyền. Có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hiệp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :

VẠN - HÓA

8, Rue des Cantonnais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VÕ - ĐÌNH - DẦN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Lĩnh 60-62, Cầu Đất Haiphong, Nguyễn-văn-Được 11 Rue des Caisses Hanoi.

Vui Cười

Của Hồ Thu.

Có lễ phép.

— Bà ạ thằng Sáu nhà tôi rất ngoan gặp người lạ trong nhà là nó chào rất có phép. Để chốc nó về bà xem.

Một chốc Sáu đi học về vừa hát và nhảy thẳng vào buồng không chào ai hết. Đến lúc khách về mẹ Sáu cho gọi nó mắng là vô phép, nó liền trả lời.

— Con tưởng ai lạ chớ bà Hàn ở đầu đường con cũng biết lâu rồi.

◆

Oan.

— Tao cấm từ nay không được chơi với tại ba que ấy nghe không. Có chơi thì chơi với thằng Bảy con bà phán ấy.

Hôm sau bà mẹ vẫn thấy con mình chơi với tại ấy liền kéo về đánh. Con vừa khóc vừa nói:

— Oan con lắm, hu hu, vì trong tại ấy con có thấy thằng Bảy con bà phán chơi nữa hu... hu...

◆

A. B. Ngọc 18

Con mẹ Thầy.

BỐ. — Dương ơi, con mẹ mày đi đâu rồi?

CON (còn nhỏ). — Thưa thầy, con mẹ con đi lên chùa lễ Phật với con mẹ thầy rồi ạ.

BỐ — ?. ?. ?.

◆

Của Tương Cầu

Tham ăn

Một ông khách đến ăn cơm nhà kia, cứ cắm mặt xuống mâm gắp lấy gắp để. Chủ nhà ngượng quá bèn gợi chuyện:

— Ngài đã được mấy cháu rồi?

Vẫn không rời miếng chả đáp:

— Độc!

— Gì cơ hay gái ạ?

Vẫn gắp, nói tiếp: — Gái!

— Ngài ở gần hay xa đây ạ?

— Tít!

Chủ nhà đành chịu.

◆

Xem bói

THẦY BÓI. — Cang nô bộc của bác sáng sủa lắm, nên được nhiều kẻ hầu người hạ..

NGƯỜI XEM BÓI (là một anh xe) — Bẩm cụ dạy nhầm, chính cháu đi ở đã ngoài 10 năm nay.

◆

Kỳ phùng địch thủ

Nhà điền chủ A khoe với nhà điền chủ B.

A. — Ruộng của tôi nhiều lắm, không biết đâu là tận cùng!

B. — Cũng chưa nhiều. Ruộng của tôi không rõ khởi đầu tự chỗ nào!..

Thâm ý.

THƯỚC. — Đồng hào mới chẳng kêu gì cả, đốt cháy ngay, thích quái gì mà nhà nước cũng cứ làm mãi.

BÚT. — Mày nói dốt lắm, nhà nước làm ra những đồng hào mới dốt được này cốt để người trên trần và người dưới âm phủ cùng tiêu được mà lại.

◆

Của B. L. Tài

Con ai

THẦY GIÁO. — Cha anh là ai?

HỌC TRÒ. — Cha con là Thằng Ngố.

— Ai bảo anh thế, muốn sống nói tử tế không chết bây giờ.

— Dạ, chính mẹ con thường gọi thằng con thế đấy ạ.

— Thế mẹ anh là ai?

— Là Con Đĩ, chính cha con bảo thế.

◆

Chuyện con trẻ

Bảo lên 5, đi xem xiếc với anh về. Mẹ nó hỏi:

— Con xem xiếc có hay không?

— Hay quá mẹ ạ, họ đánh đu nhào lộn giỏi quá.

— Súc vật có nhiều không con?

— Nhiều nhiều lắm, nhưng lạ nhất là con chó mực của người ta to bằng hai con lợn sề mà đuôi chỉ bé tí, và con mèo « tam thể » vàng trắng vằn đen, to bằng con bò cơ mẹ ạ.

◆

Đốc tờ tài quá

Thằng Cày đêm đi ra sau gặp ma thế nào không biết phát ốm. Bố là Nhiều Cua bế con vào nhà thương ông đốc tờ tây trông thấy liền hỏi khán hộ:

— Ce petit là est malade?

Nhiều Cua vội đỡ lời: « Bẩm quan vâng ạ, chính cháu bị ma nó nát thật đấy ạ ».

◆

Môn thuốc hay

XÃ XỆ. — Bác Lý ơi có ra tỉnh với tôi không?

LÝ TOÉT — Có việc gì thế?

XÃ XỆ. — À không cháu nó bị bệnh ran, tôi định ra tỉnh mua vài hào thuốc cho nó uống.

LÝ TOÉT. — Ồ bác rõ lần thần, ngày kia tết đoan ngọ rồi, mua làm quái gì cho tốn tiền, vài xa rượu nếp là khỏi tất.

Ngày Nay nói chuyện

(Tiếp theo trang 13)

Đoàn Thành, Hanoi. — Về phong cảnh có bóng nắng chẳng hạn; bóng nắng chạy mỗi lúc và mỗi ngày một khác đi. Tay vẽ, dĩ nhiên không thể chép kịp. Chẳng lẽ trong bức tranh, chỗ vẽ trước thì buổi trưa, mà chỗ vẽ sau lại là ánh nắng buổi chiều được ư? Vậy làm cách nào cho đúng với sự vật để được thỏa mãn về nghệ thuật — thứ nhất tranh cần đúng sự thật?

— Chỉ vẽ nhanh trong thời khắc ấy, và nếu cần phải vẽ lại thì đến ngày hôm sau cũng giờ ấy lại làm việc. (Thường thường người ta lúc ấy chỉ vẽ nhanh, để làm tài liệu về sau). Nên nhớ « đúng sự thực » trong hội họa không phải là đúng như lối chụp ảnh. Cùng một cảnh vật, mỗi họa sĩ vẽ khác nhau về màu sắc.

Thái Lai, Hanoi. — Người ta đồn: Muốn thi tú tài tây (baccalaureat métropolitain), chứng học trò tự học lấy (les autodidactes) bắt buộc phải có bằng diplome hay Brevet élémentaire, và học trò trường tư phải có quyền học ba năm thứ nhì và thứ nhất (livret de la classe de seconde et de première). Như thế có đúng không? Nếu đúng thì những học trò đã thi trượt năm nay, sang năm có thể thi được nữa không.

— Đó chỉ là một tin đồn: thi tú tài tây không phải có bằng cấp gì cả. Miễn là đủ tuổi. Học trường tư hay trường công phải có học bạ, (trường tư thì học bạ lớp tiere), còn không học đâu thì làm tờ giấy nói rằng mình học lấy giấy này có chữ ký của đốc lý.

Don X, Hanoi. — 1.) Nước máy có thật sạch vi trùng, và như thế, có thể uống được không? Nếu của lọc thì phải làm thế nào?

— Nước máy ở các thành phố tuy còn vi trùng, nhưng vi trùng độc không có. Có thể uống được, trừ những lúc có dịch bệnh. Nếu lọc thì tốt hơn: dùng lọc sứ, hay máy lọc than, cát và sỏi.

2.) Dạy trẻ có nên đánh, và dọa không? Còn cách nào ngoài phương pháp ấy để làm cho trẻ sợ không?

— Không bao giờ nên đánh hay dọa trẻ cho nó sợ, như thế có hại cho sự học của nó (trừ một vài trẻ khó bảo quá.) Sao lại tìm phương pháp để trẻ sợ? Nên tìm phương pháp nào khiến trẻ vui thích mà học, đó là cách tốt nhất.

Thái Lai, Hanoi. — Một người học trò còn ít tuổi học ban tú tài tây phần thứ nhất sang Pháp học có lợi nhiều không. Ở bên đấy, mỗi tháng tốn chừng độ bao nhiêu tiền. Học ở nơi nào hơn. Làm cách nào sang bên đấy được dễ dàng (các điều kiện).

— Chưa qua bực Tú tài thì sang Pháp không có lợi gì lắm. Từ tú tài trở lên mới cần sang Pháp, vì bên ấy mới đủ các trường đại học cho mình theo học. Tiền tồn phí tùy nơi: ở Paris độ chừng 1000 đến 1500 quan một tháng, ở các tỉnh 1000 quan. Có lẽ bây giờ hơn, vì sinh hoạt đắt đỏ. Học nơi nào cũng thế, miễn là có trường mình định học. Muốn sang Pháp phải xin một cái visa de sortie ở tòa sứ hay sở mật thám. Định sang học thì phải xin một quyển Livret Universitaire, phải có Correspondant bên Pháp.

Tống Sơn. — 1.) Từ Nam ra Bắc, kể các bậc lão thành cùng tất cả các thanh niên, ai là người được đồng bào kính mến nhất.

— Đó là một câu hỏi không thể trả lời được, vì không biết người nào được các đồng bào kính mến nhất. Kể các bậc lão thành còn sống mà có danh vọng thì có cụ Phan và cụ Huỳnh thúc Kháng. Giá hỏi người nào được thiên hạ chú ý hơn hiện giờ thì dễ trả lời: đó là ông Phạm Quỳnh. Người ta chú ý và sợ ông lắm.

2.) Thường ở dưới các đơn của đồng bào ta làm để gửi cho người Pháp hay một người nào có chức vụ hay có oai quyền bao giờ cũng thấy mấy chữ « Votre serviteur dévoué hay votre humble serviteur » Những chữ ấy có ích gì không. Có thể bỏ đi được không, và có thể chỉ viết tên người làm đơn một mình được không.

— Mấy chữ đó chỉ là một dấu hiệu của sự lễ phép (formule de politesse) không ai bắt buộc mình phải viết cả. Người Pháp gửi cho người Pháp cũng hay dùng những chữ ấy. Mình không thích thì cứ việc bỏ đi, chả sao.

H. T, Hanoi. — Có nên biếu quà mừng đám cưới mà đấu tên không.

Đã biếu quà thì phải đề tên, mà đã muốn dấu tên thì đừng biếu quà là tiện hơn cả.

2.) Có nên để tặng truyện của mình viết cho người yêu « gây vụng » và gửi biếu truyện ấy không, nhất là truyện hơi có liên lạc cả đến người yêu ấy.

— 2) Chớ! Đó là một cử chỉ rất bất lịch sự. Vì chắc đâu người kia có yêu mình mà dám để tặng người ta? Sự đề tặng như thế có thể đem đến cho người ta nhiều điều phiền nhiễu, mà mình không có quyền bắt người ta phải chịu.

Hoi Ganh, Hanoi. — Tập thể thao, mồ hôi ra nhiều, hại hay lợi. Tập một quá, hay đau, mỗi một bộ phận trong người thì nghỉ hay cứ tập mãi.

— Tập ra mồ hôi là tốt, không có hại gì cả. Chớ tập quá để đau mỏi hay sai gân cốt. Cần nhất là tập vừa phải và có điều độ, mà tập luôn luôn đừng bỏ giờ. Mỗi tuần nghỉ một ngày cũng không sao.

Văn Duyên, Faifoo. — Dùng ba bận đồ tân thời đeo brassard nơi ống áo có coi được không.

— Không nên. Cứ giữ nguyên y phục của mình là tốt: hoặc chít khăn đen rủ hay trắng, hoặc mặc áo giải đen nghiêm trang, sẽ gấu hay không. Y phục tang cốt nhất giản dị và nghiêm chỉnh.

Nhà dệt có nhiều máy tối tân, chuyên sản xuất áo PULL'OVER, CHEMISETTE, MAILLOT đã được tín nhiệm hầu khắp quốc dân:

KIỂU ĐẸP, GIÁ PHẢI CHĂNG, CHỈ CÓ HÃNG

PHUC - LAI

87, PHỐ HUẾ — HANOI

TEL. 974

NẾU HÒA ƯỚC 1884 THI HÀNH

Quyền nội trị sẽ về ta.

Kỹ nghệ sẽ phát đạt
— Ai mua thẻ ngà ra mua!

Nền thể thao sẽ sầy đắp vững vàng.
— Oong! gập lưng xuống!
— Đơ! chắp tay lại!
— Toa! đầu rạp thấp!

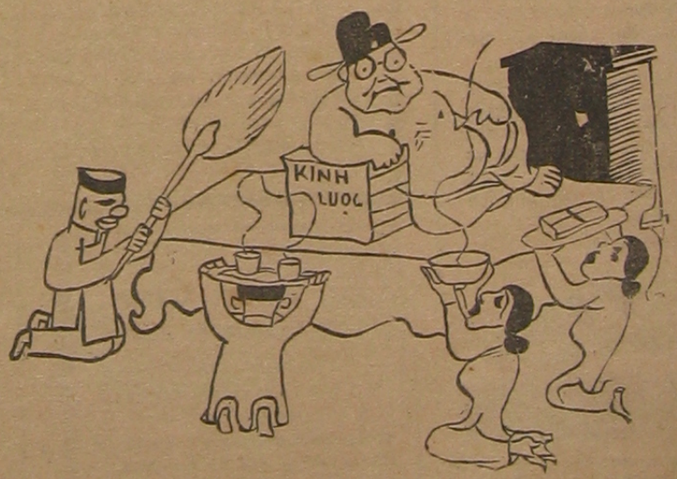
Ta sẽ có một đạo binh uy khiếp

Tiếng KINH về là một tiếng huý kị đàn bà không được dùng.

Y học có nhiều sự phát minh
— Bẩm, cụ lớn thận kém tắm! cụ lớn nên sơi mỗi ngày độ hai cân NAM CƯỜNG.

Xứ Bắc-kỳ là nơi cực lạc

của TÔ-TỬ

Hãy trị bịnh bằng thuốc chuyên-môn

Bạch-phế linh-dược

Trị các bệnh ho mới phát, ho khan có đàm, tắc tiếng. Ho gà, có thai ho, để rồi ho sản hậu. Ho lâu năm, đờm lợn cợn xanh, đen, có huyết. Ho lao. Hai chã vai đau, đầu xây xẩm, mất ngủ, ớn lạnh, xét xa trong phổi. Hiệu nghiệm trong 24 giờ. Giá mỗi hộp 1p.00

Phụ-nữ bạch-yêu

Trị kinh nguyệt không đều, hay trồi sụt. Huyết kinh bầm dợt, huyết kinh khi nhiều khi ít. Tử cung sưng, có mủ, đau trằng dạ dưới, huyết trắng ra nhiều. Người mất máu, mặt xanh, đau thắt lưng. Uống trong 1 hộp *Bạch yến-hoàn* thì kinh sẽ có lại đúng ngày, hết Bạch-đái. Mau có thai.

Giá mỗi hộp 1p.00.

Gửi Contre Rembt. do :

VẠN-HÓA *8, Cantonnais, Hanoi*

VÕ-ĐÌNH-DẦN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu-Đất Haiphong

Nguyễn-văn-Đức, 11 Rue des Caisses Hanoi

PHỤC HƯNG

Làm dứt tuyệt là cái đặc-điểm của thuốc

Nhiều bạn phàn nàn thuốc Di-tinh chỉ trị tạm thời. Còn uống thì hết bịnh, mà nghỉ thuốc, bệnh trở lại như xưa.

CỐ TINH ÍCH THỌ hoàn của PHỤC HƯNG Y QUÁN bào chế không có như vậy. Sở dĩ được tín dụng nhiều, là nhờ ở chỗ : BỊNH KHÔNG BAO GIỜ TRỞ LẠI.

Bịnh mộng-tinh, di-tinh, nhẹ trong 1, 2 năm dùng 2 hộp là thật mạnh. Bệnh hoạt tinh, nặng 5, 7 năm dùng nhiều lắm 5 hộp, là không còn bao giờ tái trở lại nữa.

Cái đặc điểm của CỐ TINH ÍCH THỌ là ở chỗ ấy.

Giá mỗi hộp 1p.00.

CỐ-TINH ÍCH-THỌ

(Gửi Contre Remboursement)

Tổng phát hành phía Bắc:

VẠN-HÓA 8 Cantonnais, Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VÕ-ĐÌNH-DẦN 323 Marins — Cholon

ĐẠI LÝ : *Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Haiphong. Nguyễn văn Đức, 11, Rue des Caisses — Hanoi*

LỜI HIỆU TRIỆU CỦA THANH NIÊN DÂN-CHỦ HÀNỘI

thống nhất hành động chống với việc trở lại hòa ước 1884

Thật không gì làm cho chúng tôi, những thanh niên đất Bắc, xao suyến bằng những tin đồn có ít nhiều giá trị về việc sáp nhập Bắc-kỳ vào triều đình Trung-kỳ.

Hàng nghìn thanh niên đã tham dự vào những cuộc trưng cầu ý-kiến và biểu tình mà người ta đã nêu cao khẩu hiệu : « Chống việc trở lại hòa ước 1884 ».

Mối lo âu hiện đang ám ảnh tâm hồn các bạn trẻ từ những ngày sau đây, nhất là từ khi quan Tổng trưởng bộ thuộc-địa gửi sang một bản đính chính giả hiệu — vì rằng bản lai cảo của phủ Thống sứ gửi cho các báo là một bản chứng nhận hơn là một bản đính chính. Hơn hết lúc nào các bạn trẻ rất lo lắng về cái số phận bấp bênh của họ, còn sẽ bấp bênh hơn nữa nếu người ta đem nó lệ thuộc trực tiếp dưới cái chế độ quan vua.

Không, hơn lúc nào hết các bạn trẻ mạnh mẽ lên tiếng để phản đối cuộc âm mưu vận động của bọn bảo hoàng. Và hơn lúc nào hết các bạn trẻ biết liên hiệp nhau lại để tranh đấu đến cùng.

Các bạn trẻ đã am hiểu rằng mục đích thực của những cuộc vận động ám muội ấy cạnh quan Tổng trưởng Thuộc địa không có ý gì khác là tăng gia lực-lượng cho cái khí giới phong kiến để đàn áp các phong trào quần chúng. Họ không bị lừa bịp bởi những luận điện phỉnh dân gột rửa cẩn thận của một vài tờ báo bảo hoàng.

Nhưng các bạn trẻ không chịu chỉ hành động một cách tiêu cực. Họ dự tính cả một chương trình tranh đấu tích cực để đòi quyền được học vấn, được làm lụng, được sung sướng và được tiến hộ về mặt xã hội. Họ cương quyết hô hào « *Thống nhất hành động của tất cả thế hệ thanh niên* » để hoạt động hiệu nghiệm đặng thực hiện một chương trình yêu xách mà khẩu hiệu chính là sự tranh đấu chống việc trở lại hòa ước 1884.

Các bạn thanh niên khắp năm xứ của Liên bang Đông dương, đấy là thái độ của tất cả chúng ta, những phần tử thanh niên tiến hộ, không phân biệt chủng tộc, giai cấp, giới tính, tôn giáo và tư tưởng.

Thái độ của chúng ta phải duy nhất vì những nguyện vọng của chúng ta giống nhau, vì cùng nhau chúng ta đòi các quyền được học vấn, được làm lụng, được sung sướng, và được tiến hộ về mặt xã hội.

Chúng ta không lùi bước trước những sự tấn công của sức phản động nó có ý đẩy ra đằng trước bọn đầy tớ của nó. Triều đình Huế và bọn quan lại, để áp bức chúng ta để chà sát chúng ta, để ép chúng ta vào một đời sống nhỏ hẹp và vào một cái chết ngấm ngầm

Chỉ có một cách để thắng những sự tấn công ấy : một cuộc tranh đấu nhiệt liệt trong sự thống nhất hành động của toàn thể dân chúng và thanh niên.

Thống nhất ! Thống nhất ! Thống nhất !

Thống nhất trong cuộc tranh đấu đòi thực hiện những khẩu hiệu cấp tốc và cần kíp :

— Chống việc trở lại hòa ước 1884 ;

— Không được tăng quyền cho bọn vua quan ;

— Ban hành các quyền tự do dân chủ và nghiệp đoàn ;

— Hiến pháp dân chủ, phổ thông đầu phiếu, Nghị viện duy nhất cho toàn Đông-dương, và chính phủ trách nhiệm trước Nghị viện ;

— Cải cách cai trị trên lập trường phân chia quyền chính, cải cách kinh-tế, xã hội và thuế má ;

— Đòi quyền được học vấn : mở thêm trường, mở thêm học bổng, bỏ học phí và dẫm tiền nộp thi ;

— Đòi quyền được làm lụng : mở trường dạy nghề nghiệp cho tất cả thanh niên, mở thêm các đại công chính để có việc cho thanh niên làm, mở nhiều các cuộc thi vào ngạch cai trị ;

— Đòi quyền được sung sướng : mở phòng cho vay dài hạn cho các gia đình thanh niên mới thành lập, mở những sân vận động thể thao không phải đóng tiền cho thanh niên, khuyến khích các tay nghệ sĩ và thể thao trẻ tuổi ;

Các bạn thanh niên, chương trình tranh đấu ấy, mỗi một chúng đều phải thấm nhuần lấy nó một cách cẩn thận.

Chúng ta hãy gắng làm cho nó thấm ngập vào trong các hoàn cảnh thanh niên, cho đến tận những người ít am hiểu thời cuộc.

Phải hết sức hoạt động trong công việc tuyên truyền. Phải chạy đến tất cả các bạn trẻ để mời họ ký vào giấy trưng cầu ý kiến, để mời họ đi dự các cuộc tranh đấu một khi mà tình thế bắt buộc.

Nhưng, nhất là phải nghĩ tới việc duy trì mãi mãi phong trào tranh đấu cho đến ngày thắng lợi cuối cùng. Vì thế mà chúng ta phải lập ngay từ bây giờ những Ủy ban chống việc trở lại hòa ước 1884, nó sẽ là cái nền móng kiên cố của tất cả phong trào yêu xách của chúng ta.

Những « *Ủy ban chống 1884* » sẽ ở khắp mọi nơi, trong nhà máy, trong làng, ở ngoại ô, ở nhà trường, tại bàn giấy và trong các phố. Những Ủy ban ấy sẽ liên kết tất cả các thanh niên tiến bộ, dầu họ là thợ thuyền, dân cày, học sinh, viên chức, giáo sư, kỹ nghệ gia hay thương gia.

Thống nhất hành động để thành lập những « *Ủy ban chống 1884* » một khí giới tranh đấu sự thể nhất và hiệu nghiệm nhất của chúng ta.

Các bạn thanh niên, chúng ta hãy tiến lên dưới ngọn cờ *Thanh Niên Dân Chủ*, cái biểu tượng linh động của sự thống nhất hành động trong toàn thể thế hệ thanh niên, và

(Xem tiếp trang 21)

Mua tem cũ

Cần mua giá cao tem Đông dương, Pháp hạng to thôi ; giá từ 1p. đến 4p. một trăm cái. Tem nhỏ chỉ mua thứ tem phạt hay service 1. một trăm, các thứ nhỏ khác 1p. một nghìn. Nhiều bạn có vài cái tem nhỏ xin đừng gửi về vì rẻ lắm. Có tem khổ lớn hãy nên gửi về.

N. K. Hoàn 47 Bloc-khaux-Nord Hanoi

Docteur

Cao xuân Cẩm

de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ

BỆNH HOA LIỄU và NỘI THƯƠNG

Khám bệnh tại

102, Henri d'Orléans — Hanoi

(Phố cửa Đông cạnh Bát Hợp-Thiên)

Sách « Nói chuyện buồi con » của bác-sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Ký, phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier, Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

Docteur ĐẶNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liễu, bệnh đàn bà, Sửa trị sắc đẹp.

KHÁM BỆNH : *Sáng 8 giờ đến 12 giờ*

Chiều 3 giờ 30 đến 7 giờ

Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

Chỗ ở và phòng khám bệnh :

16 et 18 Rue Richaud, Hanoi — Tél. 242

(đầu phố Hội-Vũ)

NGÀY NAY Ở KHẮP NƠI

Tin Huế

Một tin đồn

Thế là ở Huế lào sào về chuyện ông Nguyễn tiến Lãng đáp tàu về nước. Chuyện thật hay không thì chưa ai biết rõ. Chỉ rõ là ở đâu họ cũng thì thầm, bàn tán và luận đàm. Nhưng ông Lãng có về hay không thì việc quái gì đến mình mà mình lông nghe cho nhọc. Lúc ông ta đi qua Pháp đã là một chuyện thường thì lúc ông ta về – dầu là về sớm, hay vì một cớ gì – cũng là chuyện thường thôi. Nếu đi là một việc không ích cho ai, thì về là một chuyện không ích cho... tai. Nghe nói lắm chỉ thêm khó chịu.

Cứ xem ông ta đi hay về là một chuyện hết sức xoàng, Không đáng nói cũng như không đáng nghĩ.

Hoặc người ta nghĩ là nghĩ đến việc khác chứ có phải nghĩ đến người chủ xướng ra việc quái ác đâu. Nói lắm thêm họ tưởng mình là người quan trọng mất. Cũng như con gà tha que lửa lên mái nhà tranh chuyên người ta sợ là que lửa, chứ có phải con gà với sự hành động ngu ngốc của nó đâu.

Vậy chúng ta hãy xem chuyện ông Nguyễn tiến Lãng có về hay không cũng là chuyện thường, hơn là công việc của ông ta lại không ra ngoài việc qui tâu hầu hạ.

◆

Tiện đây tôi xin thuật một câu chuyên xưa do ông Trần-thanh-Mại đã kể cho nghe :

Có một người làm ruộng rất nghèo một hôm đang cày tự nhiên thấy một hũ vàng nổi lên giữa hai mô đất. Anh ta liền bỏ cày một bên, đến lấy cái cuốc đào một cái lỗ sâu, rồi lặng lẽ và điềm nhiên bỏ hũ vàng vào lỗ chôn lại. Làm công việc ấy xong anh ta lại cày như cũ.

Chiều về anh ta liền đem chuyện ấy mách với vợ và thêm :

— Thật buồn rủi, cày ruộng lại được vàng, làm mình đào lỗ chôn thêm nhọc.

Không ngờ chị vợ lại nổi nóng, vừa lấy thanh củi đánh trên đầu chồng vừa thét :

— Ngu ! Chứ chuyện bỏ đi ấy mà cũng đem về nói. Làm người ta mất công ngồi nghe.

Chuyện trên chuyện dưới tuy có khác, nhưng cũng có chỗ giống nhau là cùng một ý.

◆

Một cái lầm !

Lễ kỷ niệm 150 năm cách Mệnh Pháp đã cử hành trọng thể ở Paris. Dự lễ ấy có cả tàu bay Anh và sứ giả Bỉ. Nhưng có một điều lạ là vua tôi nước ta ngày ấy có mặt ở kinh đô Pháp lại không đi dự lễ ấy. Nhờ ông Couvaid de Prolles chúng ta đã biết ông Phạm Quỳnh hôm ấy đi vi hành. Và nhờ lắm tờ báo khác chúng ta còn biết đức Bảo-Đại lại không có mặt ở khán đài hôm ấy. Mãi đến hôm nay người ta mới biết duyên cớ : Vô tình (cứ tạm gọi là vô tình đã) người ta đặt bệ vua nước mình ngang hàng với dãy ghế các đại biểu thuộc địa Pháp (trong số có vài ông tù tướng mọi ở Phi-châu, có rất lắm vợ, và ăn mặc rất ngộ nghĩnh : đội mũ melon, đi giầy bảng lụp, cổ đeo chuỗi thủy tinh xương cá, chẳng hạn...) Thật ra chỗ ngồi ấy chỉ xứng với những Phạm lê Bổng thôi, nghĩa là không xứng với ai hết. Dầu ai đây là dân. Vì nghĩ cho kỹ thì đại biểu các thuộc địa khác cũng không hơn gì Phạm lê Bổng. Và chắc ở đâu cũng vậy, người đáng đi lại không phải người được đi.

Vua Bảo-Đại nhận thấy chỗ mình ngồi không xứng đáng nên từ chối và phái Hoàng-Hậu Nam Phương đi thay mặt.

Sau cùng họ mới nói cho biết người sắp chỗ hôm ấy lầm. Lầm ? Có thể thế được không, lúc cái lầm ấy có thể làm mất lòng cả một nước. (Nếu nước ấy biết yêu vua) hay gây nên cái họa chiến tranh (Nếu nước ấy mạnh) ?

Vua mình họ để ngồi ngang với các đại biểu thuộc địa nên từ chối. Từ chối là phải lắm.

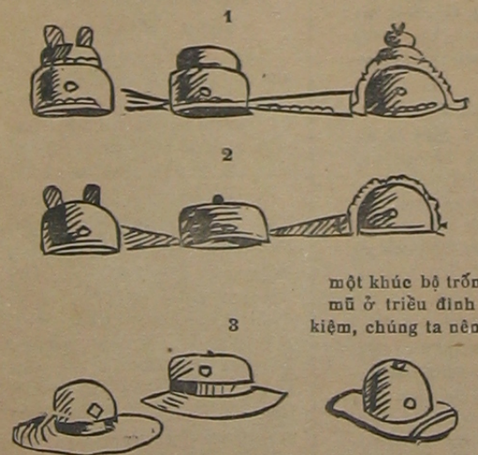
Đại biểu nước mình chắc họ sắp... lầm ngồi thấp hơn. Luận lý ra là phải thế.

Và chắc vì thế nên ông Phạm Quỳnh nảy ra cái ý đi.. vi thành !

◆

Thiếu và thừa

Hiện giờ ở Nam Triều có nhiều chuyện thiếu nhưng cũng có lắm chuyện thừa. Không phải cái ông *thiếu* Bảo hay các thầy *thừa* phái. Đây là chuyện khác. Chuyện vật chất. Các ngài cứ việc bỏ môi bảo thế. Riêng tôi thì tôi cho là việc quan hệ, việc trên đầu, việc mũ.

Ngày xưa người nước ta (cả đàn ông lẫn đàn bà) đều để búi tó, nên trên mũ có một chỗ trống để đựng của báu ấy (1).

Vua quan hiện giờ đã theo mới, và bỏ búi tó đã lâu rồi. Nhưng trên một khúc bộ trống ấy. Vì tiện lợi các mũ ở triều đình vẫn còn giữ và tiết kiệm, chúng ta nên chữa lại thế này (2).

Và sau vì mỹ thuật và hợp thời trang, chúng ta nên thêm cái vành cho đẹp mắt (3).

Khinh-Không

LỜI HIỆU TRIỆU CỦA THANH NIÊN DÂN-CHỦ HANOI

(Tiếp trang 20)

dưới ngọn cờ « *Mặt trận Dân chủ* » cái biểu tượng thiêng liêng của sự liên hiệp của toàn thể Quốc gia Đông dương.

Phải dự bị sẵn sàng, để tranh đấu, « Ủy ban chống 1884 » khắp mọi nơi.

Thanh niên Dân chủ Hanoi

T. B. — Ngày 17 Août chúng ta được tin ông Mandel đã ký giấy cải cách thành phần của Đại hội nghị, hủy bỏ những chân đại biểu do chính phủ chỉ định. Chúng tôi rất hoan nghênh sự cải cách ấy, nhưng chúng tôi cần phải tuyên bố rõ rằng nó chưa ăn thua gì và chúng tôi cần nói rõ để các bạn thanh niên biết coi chừng, đừng để cho cải cách tiến bộ còn con có thể là cái bình phong che đậy những cuộc một cải cách thụt lùi như việc trở lại hòa ước 1884. Các bạn thanh niên phải coi chừng !

Bệnh khí hư

Đàn bà có khí hư là vì có kinh mà không kiêng, hoặc làm lụng nhiều, ăn uống thất thường, hoặc vì bệnh tình người chồng truyền sang. Kíp nên uống thuốc của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Huế — Hanoi

sẽ được khỏi chắc chắn. Giá 1p20 một hộp uống 3 ngày. Nhà thuốc đã nổi tiếng chữa các bệnh lậu, giang-mai, hạ cam, v. v. bất cứ nặng nhẹ, đều được khỏi rứt nọc. Thuốc lậu 0p60 một hộp. Giang-mai 0p70. Hạ-cam 0p30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huy *Haiduong*, IchTrí *Ninh-binh*, Mai-Linh 60-62 *Paul Doumer — Haiphong*

NGƯỜI BẠN HẰNG NĂM

...MỘT NGƯỜI DỊ THƯỜNG : VUI VẺ, LỊCH THIỆP VÀ KHÔN NGOAN ;

... BIẾT ĐỦ MỌI ĐIỀU, HIỂU HẾT MỌI SỰ VÀ NÓI ĐƯỢC MỌI THỨ CHUYỆN VỀ ĐỜI NGƯỜI.

...MỘT NGƯỜI BẠN ĐÁNG YÊU MÀ CHÚNG TA AI CŨNG TÌM ĐƯỢC VÀ AI CŨNG NÊN LÀM THÂN, VÌ ĐÓ LÀ MỘT QUYỂN SÁCH CÓ GIÁ TRỊ.

... MỘT CUỐN SÁCH CẦN ÍCH CHO MỌI NGƯỜI.

NHÀ XUẤT BẢN

ĐỜI NAY

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles «RECLAME» vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . .	0$12
Boite de 100 copies doubles, beau papier . . .	1.70
Ramette de 100 — — quadrillé multiple . .	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces . .	0$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage . .	1.18
— — — en pochette . .	3$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolares sur demande

L'I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE **HANOI - HAIPHONG**

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air ! Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant *parfaitement naturelle*. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de le Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Những bệnh ở thận

Những người liệt dương, di, mộng, lãnh tinh ; những người tinh khí bất cố, giao hợp chóng xuất tinh ; những người hay đau thịt, mỏi xương xanh xao, vàng vọt ; những người mắt sâu, má lõm, tinh dục quá nhiều ; những người có đẻ không nuôi, hiếm muộn con cái ; những người tân thận bất giao, hay thẻ dâm ; những người tiểu tiện vàng đỏ, mắt mỏ lưng đau... dùng hết một hộp Kinh-tiến Tụy-tiên tức Khang-hy Tráng dương Kiên-tinh hoàn thì khác hẳn trong người, rồi dần dần sẽ khỏi các bệnh ở thận và khỏe mãi mãi, mỗi hộp 1p00.

Cách chữa Lậu khỏi chắc chắn

Bị lậu khi phát ra, người thì thấy buốt tức, người thì thấy ra mủ, người thì thấy cả buốt tức, cả ra mủ, mà lại ra cả máu nữa. Có người lại thấy nước tiểu vẫn trong (phần nhiều người bị lậu, nước tiểu hay vàng) đi đại tiện táo. Như thế chỉ dùng hết 1 lọ Liễu-hoa hoàn trong một ngày bệnh dịu hẳn, và 2 hôm hết hẳn buốt, 5 hôm hết hẳn mủ. Mỗi lọ Liễu hoa hoàn giá có 0p50 (6 hộp 2p50). Nếu ai muốn chữa khỏn, chỉ lấy giá rất hạ, mà có bảo đảm hẹn ngày khỏi.

20 năm còn tuyệt nọc

Bị Lậu hoặc Giang-mai chữa một cách cẩu thả, sau khi qua thời kỳ thứ nhất, thường sinh ra những chứng buồn hoặc phối trọng đường tiểu, máy gân, giật thịt, ngứa sần trên da, tiểu tiện khi vàng, lúc trong, thường vẫn đục, có filaments, tinh khí loãng, giao hợp chóng xuất tinh mà nóng thức khuya ăn độc thấy trong người khác ngay, ở miệng sáo thường ướt và đỏ. Bệnh như thế dù mới có độ 12 năm hoặc tới 15 năm, 20 năm chỉ dùng hết 2 hộp Bổi-nguyên tiệt-trùng (1p50 một hộp) kèm theo với 1 hộp Tiệt-trùng lậu (1p00 một hộp) trong một thời hạn rất ngắn, thì cam đoan là khỏi hẳn.

THƯỢNG - ĐỨC 15 Mission, — Hanoi

BẮC-KỲ : Haiphong Văn-Tân 37 Avenue Paul Doumer, Nam-định Việt-long 2 rue Champeaux, Ninh-bình Ich-Trí 41 rue du Marché, Bắc-ninh Vĩnh-Sinh 164 rue Tiên-an, Uông-bí Mai-viết-Sáng 27 rue Vernay, Hải-dương Quang-Huy 25 Maréchal Foch, Hà-đông Minh-Long 25 Ng-hữu-Độ, Nam-Hưng 13 Gia-long, Thái-bình Minh Châu 36 Jules Piquet, Cao-bằng Hoàng-hùng-Tuấn 15 Pavie, Ng-xuân-Chiêm 64 rue Vườn Cam Bắc-giang Vĩnh-Hưng, Vĩnh-yên Mme Ng-thi-Năm 47 Mai-trung-Các Phố-lý Việt-Dân Bd Principale, Sơn-tây Thái-Hòa 15 Amiral Courbet, Thái-bình Minh Đức 97 Jules Piquet, Ich-Nguyên 129 Bế-nhi, Tuyên-Quang Vĩnh-Thịnh 40 rue Ao lạc, Yên-báy Tam-Đồng 23 Place du Marché.

TRUNG-KỲ : Nha-trang Ng-đình Tuyên Tailleur, Vinh Sinh-Huy Dược-điếm 21 Maréchal Foch, Thanh-hóa Thái-Lai 72 rue Bến-thủy et Grand' Rue, Huế Thanh-Niên 43 rue An-cựu, Tam-quan Trần hòa-Đạo Commerçant, Faifoo Hồng-Phát 124 rue des Cantonnais, Tourane Lê-công-Thanh Avenue du Musée, Vinh Ngô-Như 41 Maréchal Foch.

Ông y sỹ Huyền-hồng-Châu ở Mỹ-luông Nam-kỳ, viết thư cho chúng tôi hay...

Ông có một bà chị sanh đẻ rất khó mỗi lần sanh thì cả nhà phải lo sợ. Ông đã dùng hết tài lực để trị cho chị nhưng rốt cuộc ông phải chịu bó tay, ngờ là chị ông mắc phải chứng bệnh nan y.

Lần này chị ông có thai, ông mua thuốc Dưỡng-thai, hiệu Nhành-Mai cho chị ông dùng. Kết quả ba hộp Dưỡng-thai, làm cho ông lạ lùng. Nó đem cho gia đình ông biết bao nhiêu sự vui mừng, vì lần này chị ông sanh mau lẹ, dễ dàng mỗi cách không ngờ. Không kịp kêu xe chở đi nhà thương thì người chị đã sanh rồi, không đau đớn rên la như mấy lần trước. Ông mừng quá viết thư khen tặng thuốc Dưỡng thai hiệu Nhành-mai.

Thuốc Dưỡng-thai có bán khắp nơi, giá 1p.00 một hộp.

Hay tuyệt trần

Ông Đoàn-văn-Huân chủ hãng buôn Cao-nghĩa, một đại thương gia ở tại Qui-nhơn, có viết cho chúng tôi một bức thư, tôi xin đăng nguyên văn như dưới đây :

Thưa ngài,

Tôi xin tin ngài rõ rằng thứ thuốc trị Bạch-đái và Tử-cung hiệu Nhành-Mai của ngài, hay tuyệt trần, vì vợ tôi đau bịnh ấy đến nay hơn một năm, uống đủ thứ thuốc, mà không thấy lành nay chỉ dùng hai ve thuốc Bạch đái hiệu Nhành-Mai, đã thấy mười phần nhẹ đến chín, nhưng tiếc vì hôm trước ngài chỉ gửi ra bán cho tôi có hai ve, nên không có dùng tiếp. Vậy xin ngài làm ơn gửi gấp ra cho tôi theo lối lãnh hóa giao ngân :

5 hộp Bạch-đái và Tử-cung hiệu Nhành-Mai.

Kính chúc ngài và qui quyến vạn an. Signé : Đoàn-đức-Ban

T. B. — Thuốc Bạch-đái hiệu Nhành-Mai mỗi hộp giá 0p 40.

CHI NHÁNH PHÁT HÀNH NHÀ THUỐC

Nhành - Mai

Tonkin — 11, Rue des Caisses — Hanoi

ĐẠI-LÝ : *Haiphong* : Mai-Linh, Văn-tân, Quảng-vạn-Thành Paul Doumer. *Hà-Đông* : Nguyễn-văn-Hiền 27 Bd République. *Khâm-Thiên* : Đức-Thịnh. *Viétri* : Vạn-Lợi, Mỹ-Lợi. Đức-sinh-Thành, Đức-thái-Thành rue Việt-Lợi. *Laokay* : Quảng-đức-Xương 47 Cam-đường (Cốc-lếu). *Sontây* : Nguyễn Tuệ 12 Amiral Courbet. *Tong* : Đại Chương en face du Marché Sơn-lộc... Khắp Đông-Pháp đâu đâu cũng có bán ở nơi nào cheo biển Nhành-Mai.

Thưa quý ông,
Thưa quý bà

Khi sinh nở, lác thể thao?
Hoa-Kỳ Rượu-Chồi *sọa vào khỏi ngay!*
Tê chân, chảy máu, đứt tay?
Cảm hàn, cảm thử sọa ngay khỏi liền!

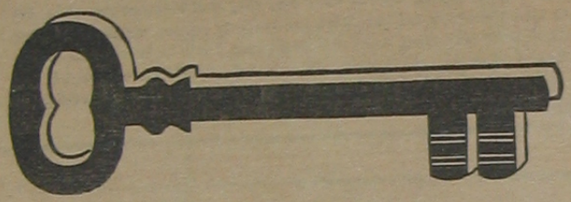

Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hỏi ở các nhà Đại-lý:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Biếu các ngài cái chìa này

để mở coi

Gia đạo, tiền tài, công danh, vợ con, tình duyên, bịnh tật...

Chỉ cần gởi tên họ, tuổi, chữ ký và 9 hào hoặc 15 con tem 6 xu.

Mtre Khanhson
36 JAMBERT – HANOI

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyển sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
HAIPHONG

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI TƯ BỔN LẬP THEO CHỈ-DỤ NGÀY 12 AVRIL 1918

Vốn đã đóng tất cả: 1 triệu lượng bạc và 8 triệu quan tiền Pháp

HỘI QUÁN
7, Avenue Edouard VII
Thượng-Hải

QUẢN-LÝ CỐI ĐÔNG-PHÁP
26, đường Chaigneau
SAIGON

Số tiền dự trữ tới ngày **31 Décembre 1938** (cho cõi Đông-Pháp) →

$ 2.457.608,07

$ 2.317.813,96

← Tiền cho vay trong cõi Đông-Pháp để đảm bảo số tiền đóng vào Hội kể trên đây

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM MỞ NGÀY

CHI NGANH ở Saigon, 26, Bd. Chaigneau — **28 Juil. 1939** — CHI NGÁNH ở Hanoi 8bis, phố Trần-thi

Chủ-tọa: Ông **SOULET** ở SAIGON
Dự-kiến: Các ông **NG-VAN-BUONG** và **HUAN-HOA**

CÁCH THỨC P — Hồi nguyên vốn

Số nhân theo những số quay ở bánh xe ra:
806-3667-6352-9591-12003-17683-18266-22910-24219-28502-30422
35873-36255-39370-44155

Vé được hưởng quyền lợi kỳ xổ số này:

18266	Cậu **NG-VAN-MAO** con ông **NG-TRONG-RUNG**, ở Nguyên-bình **CAO-BANG**	1000 $ 00
22910	Cậu **VU-HUY-CUONG**, con ông **VU-XY-NGHI**, Lục-sự ở **PHUC-YÊN**	500 00
36255	Cô **NGUYÊN-THI-THUC** C/o Mme **TRINH-THI-THO** ở **NINH-GIANG**	1000 00
44155	Vé chưa phát hành	

CÁCH THỨC SỐ 2 — Hồi nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 1116 — *Có số* 1588-11336-17276
Vé được hưởng quyền lợi kỳ xổ số này:

1588	Ông **GOSSE ALEXANDRE**, Sở Hỏa-xa Vân-nam ở **GIA-LAM**	1.000 $
11336	Cô **NG-THI-THIÊU-ANH** C/o M. **NG-KHAC-NIÊM** Tuần-vũ ở **HUÊ**	500

CÁCH THỨC SỐ 3 — Hồi nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 130 (các vé trong hạng bộ này đều đã hủy bỏ)

Xổ số trả tiền lời cho phiếu số 3 — số tiền chia: 12 $ 12
Phiếu số 792 đã trúng ra là phiếu 250 $ đã hủy bỏ.
4 phiếu sau này được chia số tiền lời ấy:

799	Ông **PHO-DUC-THINH**, 50 phố Sarraut ở **VINH**	3 $ 03
813	Ông **HO-KIM-CHI** ở **THUDAUMOT**	3 03
868	Ông **DE SAINT ALARY** ở **BIEN-HOA**	3 03
958	Cha **THOMAS VANG** ở **PHUOC-HOA**	3 03

XIN LƯU Ý. — Kể từ tháng sau, kỳ xổ số chia tiền lãi cho hạng vé số 3 sẽ in bên sau các biên lai về hạng vé đó.

CÁCH THỨC SỐ 5

Xổ số thứ 1 — HỒI VỐN GẤP BỘI

553 | Vé đã hủy bỏ.

Xổ số thứ 2 — HỒI NGUYÊN VỐN

Hạng bộ trúng: 2704 — Có các vé: 16031-B-22946-A
Vé được hưởng quyền lợi về kỳ số số này:

16031-B	Ông **NG-VAN-NICH**, Điền-chủ ở **GO-CONG**	500 $
22946-A	Ông **NG-V-THUOC**, thư-ký Toà-sứ **TUYÊN-QUANG**	200

Xổ số thứ 3 — MIỄN GÓP

Hạng bộ trúng: 2353 — Có các vé: 24627-9873 A
Vé được hưởng quyền lợi về kỳ xổ số này:

		giá hán	vốn
24627	Ông **HUYNH-DONG**, 32, Phố-chợ ở **CHOLON**	606 $ 00	1.000 $
9873-A	Ông **TRAN-CONG-CAN**, 117 phố Bonnal ở **HAIPHONG**	126 60	200

Kỳ xổ số sau nhằm vào ngày thứ hai 28 Août 1939 hồi 10 giờ rưỡi sáng tại sở chính của bản hội bên cõi Đông-Pháp, 26, đường Chaigneau ở Saigon.

Hội cần dùng Đại-lý và kinh-kỳ-viên có đủ tư cách và giấy chứng nhận tốt

Trịnh phong sự của Trọng Lang.

đức Tra

Sâm Nhung Bách Bổ Hồng Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cố khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều ; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bổ tì, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bổ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn ; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiêu với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người đương sự « bất lực », liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chừng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Không chọn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ uống hết hai bao thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giây thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hễ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đâu đâu cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88, Phố Chợ Hôm (Route de Huế) — Hanoi

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Âu-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đấu sảo công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biếu 2 cuốn sách thuốc : Gia-đình Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giấy hiệu Phật 12 tay.

Vị cứu tinh của các bịnh nhơn

HOA LIỄU và *PHONG TÌNH*

là

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN số I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bịnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai Hạch xoài, Cốt khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đâu cho độc nhập cốt đi nữa thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN *cũng tòng lời gốc độc ra đứt tuyệt, khỏi cần trừ càng không hại sanh dục, không hành bịnh nhơn.*

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1$50

Nhà thuốc ONG-TIEN

11, Rue de la Soie, Hanoi

Imp. Thuy-Ky, Hanoi - Tél.999

Le Gérant Nguyễn k. Hoàn